№ 41296

Элим деб, юртим деб ёниб яшаш керак

Туркистон

1925 йилдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАРИ «КАМОЛОТ» ЖАМҒАРМАСИ ГАЗЕТАСИ

1996 йил 16 ноябрь Шанба. № 83 (14381)

ЕВРОПА МАРКАЗИДАГИ МУЛОҚОТЛАР

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 12-14 ноябрь кунлари расмий ташриф билан Белгия қироллигида бўлди.

Мамлакатимиз тараққиёт ва эркин ривожланиш омили бўлмиш бозор муносабатлари, иқтисодиётни юксалтириш сари дадил одимлаб бораётир. Бунда узоқ йиллик тажриба, юксак техника ҳамда технологияга эга хорижий шериклар билан иш юритиш, улар билан тенгма-тенг ҳамкорлик қилиш, юртимизга кўплаб чет эл сармоядорларини жалб этиш муҳим аҳамият касб этмоқда. Айни пайтда республикамиз бу борада талай ютуқларни қўлга киритиб, дунёнинг турли давлатлари билан ўзаро муносабатларни мустаҳкамлади, жаҳон ҳамжамияти эътирофига эришди.

Ўзбекистон Президентининг Белгияга ташрифи ана шу эътироф билангина чекланиб қолмай, икки мамлакатнинг мавжуд улкан имкониятларини ишга солиш, амалий ҳамкорликни кенгайтиришга қаратилган эди. Ўзбекистон Президентининг Брюсселдаги дастлабки учрашувларидан бири айнан Белгиянинг йирик компания ва фирмалари раҳбарлари, тадбикорлари билан бўлгани бежиз эмасди. Белгия ташқи савдо офисида бўлган учрашувда мазкур офис фахрий раиси шаҳзода Филипп Президент Ислом Каримовни ўз юрти заминида қутлар экан, ўзбек халқи қадимдан ишнинг кўзини билгани, бу эса мамлакатимизнинг бугунги иқтисодий тараққиётида алоҳида ўрин тутишини таъкидлади. «Бугун икки мамлакат ҳамкорлигини янада равнақ топтириш учун улкан имкониятлар мавжуд, шу маънода Сизнинг ташрифингиз айни муддао бўлди», — деди Белгия шаҳзодаси.

Президент Ислом Каримов йиғилганларга Ўзбекистоннинг ўзига хос иқтисодий ривожланиш йўли, босқичма-босқич амалга оширилаётган ислоҳотларнинг дастлабки самаралари ҳамда халқаро ташкилотлар билан алоқалари хусусида сўзлаб берди. Белгия тадбиркорлари диққатини мамлакатимизнинг чет эл сармоядорлари учун қай даражада жозибали эканига қаратди — Ўзбекистонда улкан хомашё базаси мавжуд, ишчи кучи арзон ҳамда сармоя киритувчилар учун қулай ҳуқуқий асос яратилган. Ислом Каримов Белгия компанияларининг юксак технологияга эгалигини таъкидлаб, «Сизнинг технологиянгиз — бизнинг ресурсларимиз» шаклида ҳамкорлик қилишни таклиф этди.

Мамлакатимиз раҳбарининг нутқи белгиялик ишбилармонларда катта қизиқиш уйғотди. Улар Ўзбекистонни Марказий Осиё минтақасининг маркази сифатида билиши ва сайёҳлик инфраструктураси, қурилиш ва бошқа соҳаларга сармоя киритиш имкониятлари билан қизиқдилар. Шунингдек, тадбиркорлар ўзларини қизиқтирган кўплаб саволларга батафсил жавоб олдилар.

Мулоқотлар якунида Ўзбекистон ташқи иқтисодий фаолият миллий банки билан Белгиянинг «Женерал» банки ўртасида кредит битими имзоланди. Уни мазкур банклар раҳбарлари Р. Азимов ва М. Бланкен имзолади.

Мамлакатимиз раҳбари Белгия парламентида бўлиб ўтган сенат ва вакиллар палатаси раҳбарлари билан учрашувда нутқ сўзлади. Ислом Каримов Ўзбекистон-Белгия муносабатлари ҳақида тўхталиб, мамлакатларимиз ўртасидаги ҳамкорликни янги поғонага кўтаришда ҳар икки давлат парламентларининг ўрни алоҳида эканини таъкидлади. Сенат раиси Фрэнк Свален Ўзбекистон Белгиянинг Марказий Осиёдаги стратегик аҳамиятга молик ҳамкори экани ҳамда нафақат икки томонлама муносабатларда, балки, республикамизнинг Европа Иттифоқи билан ҳамкорлигини ривожлантиришда ҳам Белгия уни ҳар томонлама қўллаб-қувватлашини билдирди.

Белгия парламентида сенат раиси ва вакиллар палатаси раиси номидан Ўзбекистон Президенти шарафига зиёфат берилди.

Брюсселни бежиз Европа ҳамжамиятининг маркази дейишмайди. Бу ерда НАТО, Европа Ититфоқи, Европа Иттифоқи кенгаши, Европарламент каби ўнлаб халқаро ташкилотлар қароргоҳлари, дунёнинг юзлаб йирик фирмалари ваколатхоналари жойлашган. Мамлакатимиз раҳбари Ислом Каримов Брюссел мэриясида бўлган учрашувда нутқ сўзлар экан, худди шу жиҳати учун ҳам Брюсселни Европа интеграциясининг тимсоли дея атади.

— Ўзбекистон раҳбари Ислом Каримовнинг қатъий иродаси ва узоқни кўзлаб иш тутиш сиёсати натижасида мамлакат ишонч билан тараққиёт сари бормоқда ва иқтисоди юксалмоқда, — деди Брюссел бургомистри К.Ф. Де Доннеа учрашувда. — Буни халқаро ҳамжамият аллақачон эътироф этган. Қолаверса, Ўзбекистон мустақилликка эришганидан буён ўтган беш йил давомида минтақадаги айрим нотинчликларга қарамай, барқарорликни сақлаб қолди ҳамда фуқаролар тотувлиги, миллатлараро ҳамжиҳатликка эришди.

Мамлакатимиз Президенти Брюссел шаҳар мэрияси фаолияти билан танишди ҳамда унинг олтин китобига эсдалик дастхати битди.

Европада, жумладан, Белгияда, расмий иш юритиш таомиллари албатта, Шарқдан фарқ қилади. Ўзбекистон Президентини расмий кутиб олиш маросими ташрифнинг иккинчи куни кечга яқин бўлди. Буни мамлакатимиз раҳбарининг сафар дастури тиғизлиги, учрашувлар ва мулоқотларнинг кўплиги, хуллас, ташрифнинг ҳар бир дақиқасини самарали ўтказишга интилиш билан изоҳлаш лозим.

Шу куни Брюсселдаги Эгмонт саройида Ўзбекистон Президенти Ислом Каримовга Белгия Бош вазири Жан-Люк Дехане пешвоз чиқди. Олий мартабали меҳмон шарафига фахрий қоровул саф тортди. Ўзбекистон ва Белгия қироллиги давлат мадҳиялари янграavailable.

Расмий кутиб олиш маросимидан кейин Президент Ислом Каримов ва Бош вазир Жан-Люк Дехане Ўзбекистон Республикаси ва Белгия қироллиги ўртасидаги қўшма сиёсий декларацияга имзо чекдилар.

Ўзбекистон Президенти ва Белгия Бош вазири ўртасида яккама-якка суҳбат бўлди. Суҳбат чоғида икки мамлакатнинг сиёсий, савдо-иқтисодий ва бошқа соҳалардаги ҳамкорлигини янада ривожлантириш масалалари муҳокама этилди.

Айни пайтда Эгмонт саройининг мовий залида Ўзбекистон ва Белгия расмий делегацияларининг кенгайтирилган таркибдаги музокаралари бўлди. Кечқурун Ўзбекистон Президенти шарафига Белгия Бош вазири номидан зиёфат берилди.

Ташрифнинг учинчи куни эрталаб Ўзбекистон Президенти Белгия қироли Алберт Иккинчи билан учрашди. Суҳбатда мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатларни янада мустаҳкамлаш борасида фикр алмашилди.

Ўзбекистон Президенти Брюсселдаги қадимий сарой — «Вал дюшес» қароргоҳида Белгия Бош вазири ўринбосари, молия ва ташқи савдо вазири Филипп Мейстатдни қабул қилди. Ўзаро музокаралар ниҳоясида Ўзбекистон билан Белгия қироллиги ўртасида икки томонлама солиқ олмаслик ва фойда ҳамда капиталдан олинадиган солиқни тўлашдан бўйин товлашнинг олдини олиш ҳақидаги конвенция, ҳаво алоқаси ҳақидаги битим имзоланди. Ҳужжатларни Ўзбекистон Бош вазири ўринбосари Бахтиёр Ҳамидов ва Белгия бош вазири ўринбосари Филипп Мейстатд имзолади.

Қўшма сиёсий декларация ва бошқа ҳужжатларнинг имзоланиши мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатларни янги босқичга кўтариши, ўзаро ҳамкорликни янада кенгайтиришга хизмат қилиши шубҳасиз. Зеро, Ўзбекистонда Белгиянинг юксак технологиясига интилиш бўлганидек, Белгияда ҳам юртимизнинг ўтмиши ва бугуни, улкан имкониятларига қизиқиш кучлидир.

— Бухоро, Самарқанд, Хива каби жаҳон хазинаси жавоҳирларига эга Ўзбекистоннинг бой маънавий ўтмиши ва тарихига қизиқишимиз нақадар кучли бўлса, — дейди Белгия Бош вазири Жан-Люк Дехане, — мамлакатингизнинг бугунига бўлган қизиқишимиз ҳам асло ундан қолишмайди. Президент Ислом Каримов раҳбарлигида Ўзбекистон сиёсий ва иқтисодий барқарорликка эришди. Мамлакат иқтисодиётининг барқарор ўсиши, жамиятда юз бераётган демократик ўзгаришлар Белгияни Ўзбекистон билан яна ҳам кенг ҳамкорлик қилишга чорлаётир.

Ўзбекистон раҳбари Брюсселда НАТО Бош котиби Хавьер Солана билан ҳам мулоқотда бўлди. Маълумки, Ўзбекистон Шимолий Атлантика алянсининг «Тинчлик йўлида ҳамкорлик» дастурига аъзо бўлганидан буён у билан фаол ҳамкорлик қилиб келаётир. Ўзбекистон аскарлари мазкур дастур доирасида ўтказилаётган бир қанча ҳарбий машқларда иштирок этмоқда. НАТО маъмурияти мамлакатимизни Марказий Осиё минтақасидаги энг фаол ҳамкорларидан бири сифатида билади. Шунингдек, Ўзбекистон Президентининг минтақада тинчликни сақлаш, Афғонистондаги урушни сиёсий йўл билан ҳал қилиш, хусусан, бу мамлакатга қурол-яроғ олиб киришни таъқиқлаш борасидаги таклифи НАТО томонидан маъқулланмоқда.

Мамлакатимизнинг жаҳон иқтисодиёти билан мувофиқлашуви жараёни, Европа ҳамжамияти мамлакатлари билан узоқ муддатли ҳамкорлик алоқалари кундан кунга равнақ топаётир. Бугунги кунда мамлакатимизда Европа Иттифоқининг таъсис дастури доирасида бир қанча лойиҳалар амалга оширилмоқда. Шу йилнинг ёзида Флоренцияда «Ўзбекистон билан Европа Иттифоқи ўртасида шериклик ва ҳамкорлик тўғрисидаги битим»нинг имзоланиши ўзаро ҳамкорлик учун кенг ҳуқуқий асос яратган эди.

Ўзбекистон Президенти Ислом Каримовнинг Европа Иттифоқи Комиссияси раиси Жак Сантер билан учрашувида ўзаро фойдали ҳамкорликни ривожлантириш масалалари муҳокама этилди. Ислом Каримов Ўзбекистон билан Европа Иттифоқига аъзо бўлган давлатлар ўртасида оралиқ битимининг имзоланиши ҳамкорликни янада ривожлантиришни таъкидлади. Шунингдек Ўзбекистоннинг бой табиий ресурслари ва имкониятлари ушбу манфаатли ҳамкорлик алоқаларини кенгайтиришга хизмат қилишини қайд этди. Ўзбекистон Европа Иттифоқи билан нафақат савдо-иқтисодий, балки, сиёсий ва бошқа соҳаларда ҳам ҳамкорлик қилиш имкониятига эга, деди Президент.

Шу куни Европа Иттифоқи Кенгашида Ўзбекистон Республикаси билан Европа Иттифоқига аъзо давлатлар ўртасида ҳамкорлик тўғрисидаги оралиқ битими имзоланди. Битимни Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазири А. Комилов, Европа Иттифоқининг доимий вакиллар қўмитаси раиси, Ирландиянинг Европа Иттифоқидаги элчиси О. Лира, ЕИКнинг ташқи сиёсий масалалар бўйича бош директори ўринбосари Ж. Ляморе имзолади. Ушбу ҳужжат аввал имзоланган «шериклик ва ҳамкорлик тўғрисидаги битим» Европа Иттифоқига аъзо давлатлар парламентлари томонидан ратификация қилингунга қадар юзага келадиган оралиқдаги бўшлиқни тўлдиради. Қисқача айтганда, оралиқ битим имзоланиши билан асосий ҳужжат кучга киради.

Ўзбекистон раҳбарининг Белгия қироллигига расмий ташрифи икки мамлакат алоқалари, шунингдек, Ўзбекистон -НАТО ва Ўзбекистон-Европа Иттифоқи ҳамкорлигини янги поғонага кўтаришга хизмат қилади.

Ўзбекистон деолегацияси Брюсселга келган куни шаҳарни бир неча кун кўз очирмаган ёмғир тўхтади. Чарақлаб чиққан қуёшдан сўнг булутлар тарқалиб кетди. Шу боис Президент Ислом Каримов учрашувларнинг бирида «Биз сизларга Ўзбекистон қуёши тафтини олиб келдик» дея лутф этди. Қуёш ҳамиша яхшилик аломати бўлиб келган. Ўзбекистоннинг Европа Иттифоқига аъзо давлатлар билан ҳамкорлиги ёруғ истиқболга эгалиги шубҳасиздир.

Мамлакатимиз раҳбарининг Белгия сафарида Президентнинг Давлат маслаҳатчиси В. Норов, Олий Мажлис раисининг ўринбосари А. Қосимов, Ўзбекистоннинг Белгия қироллигидаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси А. Файзуллаев ва бошқа расмий кишилар ҳамкорлик қилди.

15 ноябрь куни Президент Ислом Каримов раҳбарлигидаги Ўзбекистон расмий делегацияси Тошкентга қайтиб келди.

Муҳаммад ШАРИФ,
ЎзА махсус мухбири.

МАТБУОТ – МИЛЛАТ ВА МАЪНАВИЯТ КЎЗГУСИ

ОММАВИЙ АХБОРОТ ВОСИТАЛАРИ ВАКИЛЛАРИНИНГ ҲОКИМЛИКЛАР, КОРХОНА ВА ТАШКИЛОТЛАР, ФИРМАЛАР, ЖАМҒАРМАЛАР ВА МАҲАЛЛА ҚЎМИТАЛАРИ РАҲБАРЛАРИ, ИШБИЛАРМОНЛАР ВА БАРЧА ОБУНАЧИЛАРГА МУРОЖААТИ

Азиз ватандошлар! Бизга ота-боболаримиз ҳавас ва орзу қилган мустақиллик замонида яшаш насиб этди. Истиқлол шарофати билан жонажон диёримиз дунёга танилди. Мамлакатимизда ҳуқуқий демократик ислоҳотлар тобора чуқурлашиб бормоқда. Бозор муносабатлари қарор топаётир.

Ижтимоий ҳаётимиздаги бундай оламшумул ўзгаришлар одамлар тафаккурида ҳам давом этмоқда. Бугун Ватан ҳар қачонгидан маърифатли, ҳар қачонгидан зиёли ва ҳар қачонгидан билимли фуқароларга эҳтиёж сезмоқда. Инсоний комиллик эса мамлакатда ва дунё миқёсида бохабарлик, воқифлик ва дахлдорлик кўлами билан белгиланади. Бохабар одам бошқаларга қараганда кўпроқ ютуққа эришади, ҳаётнинг олдинги марраларида юради.

Жамиятимизда кечаётган шиддатли янгиланиш палласида матбуотимиз ҳам янгича қиёфа, янгича мазмун касб этмоқда.

Республикамиз Президенти Ислом Каримовнинг Олий Мажлис VI сессиясидаги нутқида баён этилган матбуотни демократлаштиришга оид дастурий кўрсатмалар мустақиллик тонги ўзбек матбуоти тараққиётида муҳим босқич бўлиб қолишига ишончимиз комил! «Оммавий ахборот воситалари, — дейилади нутқда, — демократлаштириш йўлининг, ислоҳотлар йўлининг фаол тарғиботчиси бўлиб қолиши шарт. Айни пайтда уларнинг ўзи моҳият жиҳатидан демократик бўлмоғи зарур».

Бугун ўзбек матбуоти ана шу катта йўлда дастлабки қадамларни қўймоқда. Яқин-яқингача Россия газеталарида эскириб улгурган ахборотлар, дунё янгиликлари икки-уч кун ўтиб миллий матбуот саҳифалари юзини кўрарди. Эндиликда мўъжизакор «Интернет» халқаро ахборот тармоғидан ер юзининг исталган гўшасида содир бўлган воқеа-ҳодиса ҳақидаги хабар зудлик билан қабул қилиб олинмоқда, пешма-пеш ахборот воситаларига узатилмоқда.

Азиз муштарийлар! Кафолат бериб айтамизки, газета ва журналларда сиз мухлислар кўнглини безовта қилаётган, сиз азизларни қизиқтираётган, матбуотимизнинг сиздек садоқатли мададкорлари излаб-истаб ўқийдиган, сизнинг кундалик ҳаётингизда, туриш-турмушингизда, касб-корингизда мадад бўладиган мавзудаги чиқишлар янада кўпаяди. Матбуот — сизларнинг чинакам минбарингиз бўлишдан манфаатдордир! Негаки, матбуот халқнинг юзи, халқ маънавий оламининг кўзгусидир!

Бу эзгу мақсадлар рўёбга чиқмоғи учун сизларнинг ўз севган газетаңгиз ва журналингизни обуна орқали қўллаб-қувватлашингиз ғоятда аҳамият касб этади.

Обуна мавсуми қизғин паллага кирди. Зеро, сизнинг саҳоватингиз, Ватан ва халқ манфаатлари йўлидаги фидокорлигингиз матбуотни қўллаб-қувватлашда, обуна билан боғлиқ тадбирларни кўтаринки кайфиятда, уюшқоқлик билан ўтказишингизда ҳам намоён бўлишига ишончимиз комил!

Муҳтарам ҳокимлар!

Корхона ва ташкилотларнинг қадрли раҳбарлари!

Ҳурматли жамғармалар ва маҳаллалар раислари, ватанпарвар ишбилармонлар!

Биз сизларга мурожаат қиламиз!

Мустақиллигимизни мустаҳкамлашга чин дилдан бел боғлаган бўлсангиз, Президентимиз фармонлари ва ҳукуматимиз қарорларини ҳаётга тезроқ жорий этишга кўмак берай десангиз, халқларимиз ўртасидаги ўзаро аҳиллик, миллий тотувлик ва осойишталик бундан буён ҳам барқарор бўлишига ҳисса қўшай десангиз, аҳоли барча қатламларини, хусусан, ёш авлодни шонли боболаримиз яратган меросга муносиб, соғлом, билимли, маданиятли, баркамол инсонлар бўлиб вояга етишларига тилакдош бўлсангиз, газета ва журналларга фуқароларни якка тартибда ва жамоа бўлиб обуна бўлишлари учун моддий жиҳатдан қўллаб-қувватланг!

Маърифат зиёси бўлмиш газета-журнал ҳар бир мактаб, олий ўқув юртлари, ташкилотлар, жамоа хўжаликлари кутубхоналарига етиб боришини таъминлайлик!

Б. БОЙҚОБИЛОВ — «Мулоқот» журнали бош муҳаррири.

А. ЖЎРАБОЕВ— «Халқ сўзи», «Народное слово» газеталари бош муҳаррири.

А. НИЁЗОВ — «Туркистон» газетаси бош муҳаррири.

Ш. НИЁЗОВ — «Овози тожик» газетаси бош муҳаррири.

А. ОРТИҚОВ — Республика матбуот тарқатиш маркази бошлиғи.

А. ПУКЕМОВ — «Правда Востока» газетаси бош муҳаррири.

Х. САИДОВ — «Маърифат» газетаси бош муҳаррири.

Қ. СЕЙДАНОВ — «Нурли жол» газетаси бош муҳаррири.

Азим СУЮН — «Ўзбекистон овози», «Голос Узбекистана» газеталари бош муҳаррири.

О. ҲОЖИЕВА — «Саодат» журнали бош муҳаррири.

Андижонда яратилаётган «ЎзДЭУ» автомашиналарига хизмат кўрсатадиган улкан автомарказ ишга туширилди.

Ш. Олимов суратлари (ЎзА).

«ОБСЕРВЕР» ЎЗБЕКИСТОН ҲАҚИДА

Буюк Британиянинг «Обсервер» («Кузатувчи») газетаси шу йилнинг 3 ноябрида Ўзбекистонга бағишланган махсус 16 саҳифали рангли илова чоп этди.

«Обсервер» — Буюк Британиянинг қадимий якшанбалик газеталаридан. У 1791 йилдан бери чоп этилади. Бу нашр Буюк Британия ва Ирландияда тарқалади. Газетхонларнинг кўпчилиги Ғарбий Европанинг йирик молиявий марказларидан бўлмиш Лондон шаҳрида яшашади. «Обсервер» муштарийлари 1,5 миллион кишини ташкил этади, ўқувчиларнинг 75 фоизи жамиятда юксак мавқега эга, тадбиркорлик ва сиёсат майдонида катта таъсирли одамлар.

Ўзбекистонга бағишланган махсус илова Лондондаги «Имэджес энд Вордс Лимитед» матбуот агентлиги томонидан тайёрланган. Бу агентлик кейинги олти йил ичида беш қитъадаги кўплаб мамлакатлар тўғрисида 45 ижтимоий-иқтисодий репортаж ҳозирлади.

«Обсервер» иловасининг «Бозор иқтисодиёти тараққиётга элтади» деб номланган бош мақоласида шундай дейилади: «Асримиз мобайнида Ўзбекистон яна бир бор жиддий ўзгаришларни бошдан кечиряпти. У Москванинг бир асрлик ҳукмронлиги ва 70 йилдан зиёдроқ давом этган сиёсий ва иқтисодий тазйиқдан қутулди. Мустақиллигининг ўтган беш йили мобайнида мамлакат демократик ва эркин бозор муносабатларини ўрнатиш сари қадам ташлаяпти. Бу эса уни порлоқ ва гуллаб-яшнаган келажак сари олиб боради», — деб ёзилади.

Мақолада Ўзбекистон Республикасининг жуғрофий, ижтимоий-иқтисодий ҳолати, ислоҳотларни амалга оширишнинг президент Ислом Каримов белгилаб берган ва Ўзбекистон шу асосда узоқни кўзлаган кенг кўламли сиёсий ва иқтисодий ўзгаришларни амалга ошираётган беш тамойили ҳақида ҳикоя қилинади. Ўзбекистон имкониятлари тўла ишга солинмаган мамлакатгина эмас, балки бой иқтисодий қулайликлар ва тарихий меросга эга давлат ҳисобланади.

Бу мақолада Ўзбекистон Республикаси ташқи сиёсий йўлига дахлдор фикрлар ҳам баён этилган. Унда Ўзбекистон Республикаси ташқи ишлар вазири А. Комиловнинг британиялик журналистларга берган мусоҳабасида айтган «Минтақавий хавфсизлик ташқи сиёсатимизнинг устивор йўналиши ҳисобланади, чунки бу минтақадаги барқарорлик собиқ СССР, Жанубий ва Марказий Осиё ҳудудига таъсир қилиши мумкин», — деган сўзлари иқтибос қилиб келтирилади.

Илова саҳифаларида Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг муовини, молия вазири Б. Ҳамидов, Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг муовини, Давлат мулкини бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитаси раиси В. Чжен, Бош вазир муовини М. Усмонов, Ўзбекистон Республикаси Марказий банқи бошқаруви раиси Ф. Муллажоновларнинг иқтисодий ислоҳотларни амалга оширишнинг турли масалаларига бағишланган чиқишлари бор.

Иловада иқтисодий мавзу давом эттирилиб, «Индустрия тадбиркорлик учун эшик очяпти» деган мақола босилган. Унда Ўзбекистон бозорида Британиянинг «БАТ индастриз», Американинг «Ньюмонт майнинг», Жанубий Кореянинг «ДЭУ» ва бошқа шу каби жаҳоннинг машҳур компанияларининг сармоя киритиш билан боғлиқ муваффақиятли фаолияти ҳақида ҳам сўзланади. «Сармоядорлар энг замонавий коммуникация ва инфратузилмалар барпо этишга жалб қилинган», — деб ёзади «Обсервер». Илованинг 11-бетида Ўзбекистонда хорижий сармоялар ва қўшма корхоналар учун талай қонуний кафолатлар нашр этилган.

Ўлкамизнинг табиий бойликлари асосида сармоялар жалб қилишга бағишланган мақолада: «1,92 триллион фунт стерлинг ҳажмида баҳоланадиган маъданий бойликлар захирасига Ўзбекистон жаҳонда 10-ўринни эгаллайди. Бу ерда ҳар йили 3,84 миллиард фунт стерлинг маъданий бойликлар қазиб олинади», — деб ёзилади.

Иловадаги айрим мақолаларда Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси давлат ҳиссадорлик жамияти, «ЎзДЭУавто» заводи, «Кўмир» ҳиссадорлик жамияти, шунингдек, «Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллий авиакомпанияси каби йирик саноат корхоналарининг бозор шароитларидаги фаолияти кенг ёритилган.

Таваллудининг 660 йиллиги кенг нишонланган соҳибқирон Амир Темур ҳақида махсус мақола чоп этилган. Унда улуғ жаҳонгирнинг таржимаи ҳоли ҳикоя қилинади.

Лондондаги «Имэджес энд Вордс Лимитед» матбуот агентлиги томонидан махсус «Обсервер» газетаси учун чиқарилган Ўзбекистон тўғрисидаги илова Самарқанд, Бухоро, Хива шаҳарлари, уларнинг ўзига хос томонлари ва бу шаҳарларда сақланиб қолган маданий мерос хусусида сўз юритилган «Ипак йўлининг қайта жонланиши» сарлавҳали мақола билан якунланган. Унинг хулосасида шундай сўзларни ўқиймиз: «Булар узоқ шаҳарлар, уларнинг номлари ҳам қулоғимизга бошқачароқ эшитилиши мумкин, бироқ бугун минглаб хорижий сайёҳлар учун уларнинг эшиклари очиқ, бу ерларга борган киши ўзини тамоман мўъжизакор бир ўлкада ҳис қилади».

Жамшид МУТАЛОВ,
«Жаҳон» ахборот агентлиги

Президент стипендияси совриндорлари

ОРЗУЛАРИ ОЙДИН ЙИГИТ

Талаба халқи борки, стипендияни интизорлик билан кутади. Ойнинг охирги кунларини бармоқ билан санаб ўтказади. Аммо Азиз ана шу кунларни хавотир билан кутди. Стипендия олмай қолишдан қўрқиб эмас... Президент стипендианти бўла олдими, йўқми...

Азизжон Азизқориев билан суҳбатлашиш учун у ўқийдиган Тошкент Техника университетига телефон қилдик. Гуманитар таълим факультети декани Маргарита Аҳмадбекова унинг онаси бўлиб чиқдилар. Бу эса бизнинг ишимизни янада енгиллаштирди.

— Дизайн соҳаси мамлакатимиз учун янги соҳа. Марказий Осиёда ягона кафедрамиз 1991 йилдан буён иш олиб боради. Дизайн кўриниш, безаш деган маънони англатади. Осонроқ тушунтириб берадиган бўлсак, нарсанинг ташқи кўринишини безайди. Оддий нарса ҳам дизайнер қўлидан ўтса, мўъжизага айланиши мумкин. Гапим бошида дизайн биз учун янги соҳа, дедим, аммо бу соҳадан биз билиб-билмай фойдаланамиз.

Келин уйининг безалишини кузатсак, мол ёювчи янгаларни ҳақиқий дизайнерчилар дейиш мумкин. Улар деворларнинг оддий қоғозига қараб бутун хонадаги буюмларни дид билан безатишади. Рангларни уйғунлаштиришади.

Аммо тарихда унинг соҳа сифатида ўрганилиши 1907 йилга тўғри келади ва Германия бу учун катта маблағ ажратади. Ўзига ишонган мамлакат борки, чиқараётган маҳсулоти рекламаси ва экспорти учун дизайнга кенг йўл очиб беради. Бутун буюк келажакли Ўзбекистон учун, унинг бетакрор маҳсулотлари учун дизайн жуда зарур.

— **Маргарита опа, сиз мақоламиз қаҳрамони Президент стипендианти Азизжонга кези келганда талабчан домла, кези келганда меҳрибон онасиз...**

— Ўғлимга икки меҳр билан қарайман. Университетда домла, уйда онаман. Аммо ҳар нима бўлганда ҳам ўғлимнинг келажаги ҳақида кўпроқ ўйлайман. Азизжон акасидан (Темур, аспирант) бўлакча йўл тутди. У ишимнинг давомчиси эканлиги доим мени фахрлантиради.

— **Уйда унинг дарсларига кўмаклашасизми?**

— Бошқа соҳада бўлиши мумкиндир, аммо дизайн — ўз ғоянг билан ўзинг ишлашни ёқтиради ва талаб қилади. Унга имконият яратиб беришим мумкин, аммо, ёрдам бера олмайман.

* * *

Азиз Азизқориев; 1994 йил «Улуғбек» жамғармасининг II даражали диплoми билан тақдирланган. 1995 йилдан Беруний стипендианти.

* * *

— **Азизжон сизга нималар кўпроқ ёқади?**

— Бўёқ билан ишлаш. Бу билан маза қиласиз. Бор орзу-армонларингизни оқ қоғозга бўёқ билан акс эттирасиз.

— **Сиз ўқийдиган факультет иқтисодчи-муҳандислар тайёрларкан. Аммо яратган лойиҳаларингизда санъаткорлик бор.**

— Агар эътибор берсангиз техника ҳам ўзи бир санъат. Техника билан ҳақиқий санъат мужассамлашса, зўр нарсалар яратиш мумкин.

— **Дизайн янги соҳа. Уйда ишлаш осонми?**

— Мисол учун мен машина рекламаси учун ойлаб ишлашимга тўғри келади. Осон томони шунлаки, ўз хатоингизни ўзингиз топиб, англаб олишингиз мумкин.

— **Ишлаган лойиҳаларингизда нимага кўпроқ эътибор берасиз?**

— Миллийликка, ниятим қайси юртда бўлмасин, ўзбекнинг иши, ўзбек — дизайни билиниб турсин.

— **Нимани орзу қиласиз?**

— Ҳозирча Америкага боришни. Қолганини келажак кўрсатади.

Лайло КАРИМОВА,
«Туркистон» мухбири

ҲУҚУҚИЙ ЖАМИЯТНИ БОШҚАРИШНИНГ САМАРАЛИ ВОСИТАСИ

Республика Бош прокурорининг биринчи ўринбосари, 2-даражали Давлат адлия маслаҳатчиси *Усмон ХУДОЙҚУЛОВ* «Туркистон» газетаси саволларига жавоб беради.

— Халқимиз мустақиллигимизнинг 5 йиллигини зўр тантана билан нишонлади. Шу вақт ичида Республика прокуратурасида нима ишлар қилинди?

— Аввало мустақилликнинг нақадар бебаҳо неъмат эканлиги ҳақида тўхталиб, юртбошимизнинг шу йил 29 августдаги биринчи чақириқ Узбекистон Республикаси Олий Мажлисининг VI сессиясида сўзлаган нутқидан бир парча келтириб утсам...

«Мустақиллик, — деган эди Ислом Каримов ўз нутқида, — бизни мустабид ва мафкуралашган тузум кишанларидан озод қилиб, ўзбек халқига ўз юртида бошини баланд кўтариб юриш, ўз маданияти ва анъаналарини, дини ва этиқодини, она тили ва маънавиятини қайта тиклаш имконини берди». Хуллас, истиқлол туфайли очилган имкониятларнинг чеки йўқ.

Узбекистон давлат мустақиллигини қўлга киритгандан сўнг Республика прокуратураси идораларининг фаолиятида ҳам янги саҳифалар бошланди. Узбекистон Конституцияси билан олдинма кетин «Прокуратура тўғрисида» қонун қабул қилинди. Фаолиятимизни мана шу иккала муҳим ҳужжат асосида тубдан қайта ташкил этиб, қонунчиликни мустаҳкамлаш ва жиноятчиликка қарши курашишнинг устувор йўналишларини белгилаб олдик.

Мустақиллигимизни мустаҳкамлаш, ижтимоий-иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштиришга қаратилган қонунларнинг аниқ бажарилишини назорат қилиш, вужудга келтирилган осойишталик ва барқарорликни сақлаб қолиш, муҳофаза этиш юзасидан жиддий тадбирлар амалга оширилди. Жиноятчиликнинг уюшган ва оғир турларига қарши курашда ҳуқуқ-тартибот идораларининг фаолияти мувофиқлаштирилиб, долзарб масалалар мунтазам равишда ҳал этиб борилди. Давлат хавфсизлиги масалалари, халқаро ва миллатлараро муносабатларда қонунчиликка риоя этилишининг аҳволи доимий назорат остига олинди.

Криминоген вазиятларнинг келиб чиқиш эҳтимоли назарда тутилган ҳолларда уларнинг содир бўлмаслиги таъминланди. Тизимимизда ташқи иқтисодий фаолият соҳасида жиноятчилик ва порахўрликка қарши кураш тармоқлари тузилиб, муваффақиятли фаолият кўрсатмоқда. Бошқа таркибий тармоқлар билан ҳамкорликда чет эллик сармоядорлар, қўшма корхоналар манфаатларини ҳимоя қилиш, уларни турли тажовузлардан сақлаш, шу билан бирга амалдаги қонунларимизга риоя этилишини доимий назорат қилиш чоралари собитқадамлик билан кўриб борилялпти. Жиноятчиликнинг умумий кўрсаткичлари йил сайин камайиб бораётганлигида, юртимизни Россиядаги бошбошдоқлик, бошқа қўшни мамлакатлардаги зиддиятлар, бўҳрон четлаб ўтганлигида мана шу омиллар муайян роль ўйнаганлигини таъкидлаб ўтишни истардим.

Президентимизнинг Республика Олий Мажлисининг VI сессиясида сўзлаган нутқида қайд этилганидек, барча фуқароларнинг қонун олдида ҳуқуқий тенглигини ҳамма қонуннинг ҳамма нарсадан устунлигини кафолатловчи ҳуқуқий давлатни шакллантиришнинг мустаҳкам асоси яратилгани мустақиллик даврида қўлга киритган энг муҳим ютуқларимиздан биридир. Бинобарин, қонун маъмурий буйруқбозлик тизимининг тазйиқ ва зўравонлигидан фарқли ўлароқ, жамиятни бошқаришнинг самарали воситасига, ҳамма органлар фаолияти, ҳар бир фуқаро хулқ-атворининг мезонига айланиб бораётган экан, шунга мувофиқ тарзда прокуратура фаолиятида ҳам қонунларга риоя этиш устидан назоратга янгича ёндашиш тамойили қарор топмоқда.

Конституциямиздаги фуқаролар манфаатлари ва эркинликларини кафолатлаш ҳақидаги тамойиллардан келиб чиқиб, бу соҳадаги ишларни фаолиятимизнинг бош йўналишига айлантирганмиз. Фуқароларнинг мурожаатлари тўғрисидаги қонун ижросини назорат этиш бўйича Бош прокурорнинг алоҳида буйруғи чиқарилган.

Сўнгги йилларда кишиларимиз онгида прокурорга «қораловчи, одамларни қамайдиган шахс», деб қарашлар ўрнига ҳақиқий маънода «қонунни, қонунда кўрсатилганидек, жамиятнинг софдил фуқароларини ҳимоя қилувчи» давлат одами сифатида қарашнинг шаклланаётганидан беҳад хурсанд бўлаяпман.

— Президентимиз Олий Мажлиснинг VI сессиясида юристларнинг етишмаётганини алоҳида таъкидлаб ўтди. Бу борада Республика Прокуратурасида ҳам муаммолар борми? Мавжуд ходимларнинг малакаларини оширишнинг назарий жиҳатлари қандай?

— Аҳолининг ҳуқуқий тарбиясини тубдан яхшилаш, унинг ҳуқуқий маданият даражасини ошириш, ҳуқуқий маданият даражасини ошириш, ҳуқуқий ахборотнинг кенг майдонини яратиб бериш ҳуқуқий демократик давлатнинг қарор топишида муҳим йўналишлардандир.

Президент Ислом Каримов Олий Мажлиснинг VI сессиясида сўзлаган нутқида таъкидлаганидек, юридик таълим тизимини жиддий тарзда ислоҳ қилиш, юридик олий ўқув юртларига талабалар қабул қилишни янада кенгайтириш мақсадга мувофиқ ва унинг мавриди келди.

Ҳақиқатан ҳам ҳозирги кунда Республикамизда фаолият кўрсатиб келаётган юридик олий ўқув юртлари халқ хўжалигининг турли тармоқларини малакали юрист-мутахассислар билан тўлиқ таъминлай олмаяпти.

Прокуратура идоралари тизимига, прокурор-тергов ходими лавозимига ишга қабул қилиш ҳақида гапирадиган бўлсак, Узбекистон Республикасининг олий юридик маълумотли, зарур касб-корга ҳамда юксак ахлоқий фазилатларга эга бўлган фуқаролари мазкур лавозимларга тайинландилар. Прокуратура идораларига биринчи марта лавозимга тайинланган шахслар қасамёд қабул қиладилар.

Узбекистон Республикаси прокуратураси қошида Қонунчиликни мустаҳкамлаш муаммолари, прокурор-тергов ходимларининг малакасини ошириш ва ўқув маркази мавжуд бўлиб, унда доимий равишда ходимларнинг малакаси ва касб маҳоратлари ошириб борилади.

Узбекистон Республикаси Бош прокурорининг алоҳида буйруғи, Республика прокуратураси Олий аттестация комиссияси, аттестация комиссиялари ва прокурор-тергов ходимларини аттестациядан ўтказиш кўрсатмалари асосида прокурор-тергов ходимлари шаҳодатдан ўтказилиб, эгаллаб турган лавозимларига лойиқ ёки нолойиқлигига баҳо берилади.

Шаҳодатлантирувдан ижобий ўтган, қобилиятли, ташаббускор ходимлар келажакда янада кенг ишлар билан таъминланиши учун заҳирага олинадилар, айни пайтда Олий аттестация комиссияси лавозимига етарли даражада лойиқ эмас, деб топилган ходимларга ўз малакасини, билим даражасини касб маҳоратларини ошириш учун имконият яратилиб, уларга 6 ойдан 1 йилгача қўшимча синов муддати белгиланди.

Сафимизда ёшлар кўп. Малакали, иш тажрибаси катта фахрий юристларимиздан доим маслаҳатлар олиб турамиз.

— Ёшлар ўртасида жиноятчиликнинг ҳозирги аҳволи қай даражада? Ёшларни нотўғри йўллардан қайтариш учун нималар қилиш керак, деб ўйлайсиз?

— Узбекистон Республикаси прокуратураси органлари, ҳуқуқни муҳофаза этувчи идоралар ҳамда жамоат ташкилотларининг вояга етмаганлар орасида қонунчиликни мустаҳкамлаш ва жиноятчиликнинг олдини олиш борасидаги саъй-ҳаракатлари туфайли ёшлар томонидан содир этилаётган жиноятлар кўрсаткичи йилдан-йилга камайиб бормоқда.

Жумладан, ўтган йилнинг 8 ойига нисбатан 1996 йилнинг шу даврида ёшлар ўртасида умумий жиноятчилик Республика бўйича 5,9 фоизга тушди. Бироқ, айрим ҳудудларда жиноятчиликнинг олдини олиш ишлари яхши йўлга қўйилмаганлиги сабабли ёшлар томонидан содир этилган жиноятларнинг сони бир мунча юқори. Самарқанд вилоятида 23,4 фоиз, Навоий вилоятида 17,5 фоиз, Қорақалпоғистон Республикасида 10 фоизни ташкил этади. Бу пасайиш эмас, аксинча ўсган рақамлар.

Жиноятларнинг келиб чиқиш сабаби ва шарт-шароитлари таҳлил қилинганда мактабдан бош тортган, уйдан чиқиб кетган, муқаддам ҳуқуқбузарлик содир этган ва нотинч оилаларда тарбия топган ёки ҳеч қаерда ўқимай, ишламай юрган ўсмирлар жиноятчи бўлиб қолаётганликларини кўрамиз. Республика бўйича 1996 йилда 22 мингдан нафардан ошиқ ўқувчи 11 синфни, 450 минг нафардан ошиқ ўқувчи эса 9-синфни битирган. Аммо уларни иш билан таъминлаш масалалари тўлиқ ҳал этилган, деб айта олмаймиз. Айниқса, ёшларимизнинг ишламай ёки ўқимай бекор юришларига йўл қўйиб бўлмайди. Бекорчилик ҳам illat. У жиноятга етаклаши мумкин.

Ўтказилган текширувларда шу нарса маълум бўлдики, мактаб ва ҳунар-техника билим юртлари маъмуриятлари томонидан дарсга мунтазам қатнашмай юрган ўқувчиларга нисбатан қаттиқ чора кўрилмаслиги, бу ўқувчиларнинг оилаларидаги тарбия ишларини яхшилашга эътибор берилмаганлиги, нотинч оилаларда тегишли ишлар олиб борилмаганлиги жиноятчиликнинг сабабларидан бири бўлиб қолмоқда.

Прокуратура бошқа тегишли идоралар билан бу борадаги ишларни яхшилаш ва таълим-тарбияни янада ривожлантириш юзасидан 1997 йилга мўлжаллаб кенгайтирилган дастур ишлаб чиқмоқда.

— Судларнинг адолатли ҳукм чиқаришларида прокурорнинг ўрни қандай бўляпти? Суд ишларида прокурор назорати муаммоси ҳақида тўхталиб ўтсангиз.

— Маълумки, прокурор ўз ваколати доирасида судларнинг адолатли ҳукм чиқаришларида иштирок этиб, давлат айбловини қувватлайди, судланувчиларга, жабрланувчиларга, гувоҳлар, экспертларга ва судга таклиф этилган бошқа шахсларга савollar бериб, далилларни текширишда қатнашади. Жиноят Кодексининг нормаларини қўллаш, судланувчининг ҳаракатларини тавсифлаш, унга жазо турини ва муддатини тайинлаш тўғрисида ҳамда суд ҳал этиши лозим бўлган бошқа масалалар юзасидан ўз фикрини баён қилади, шунингдек, жиноятнинг сабаблари ва уни бартараф этишга қаратилган чоралари хусусида ўз фикрини билдиради, суд томонидан ҳар бир иш бўйича адолатсиз ҳукм чиқарилган тақдирда ўз эътирозини билдириб, протестлар келтиради.

1996 йил 1-ярмида прокурорлар судлар томонидан кўрилган ва ҳукм чиқарилган жиноят ишларидан 71,3 фоизида иштирок этиб, прокурор ваколатини амалга оширганлар. (1995 йилнинг 1-ярмида эса бу кўрсаткич 69,8 фоиз эди). Қолган ишларни эса кассация муддатида судларда ўрганиб чиққанлар.

1996 йилнинг 1-ярмида кўрилган жиноят ишлари бўйича чиқарилган ҳукмларга прокурорлар келтирилган кассация протестларининг 69,8 фоизи юқори судлар томонидан қаноатлантирилиб, қонунсиз ҳукмлар бекор қилинган ва ўзгартирилган.

1996 йилнинг 1-ярмида кассация тартибида ва назорат тартибида чиқарилган ҳамда прокурорларнинг протести билан бекор қилинган ҳукмларнинг 65,8 фоизи судлар томонидан белгиланган жазолар енгил бўлганлиги учун бекор қилинган.

Бу рақамлардан кўриниб турибдики, ҳукм адолатли бўлишини таъминлашда прокурорларнинг роли каттадир.

УзР ЖПКнинг 409-моддасида «прокурор биринчи инстанция судларида жиноятларга доир ишларни кўришда иштирок этиб, давлат айбловини қувватлайди...» деб кўрсатилган. Лекин амалда жорий йилнинг ярмида судлар томонидан кўрилган ишларнинг 28,7 фоизида прокурорларнинг иштироки таъминланмаган. Барча кўрилаётган ишларда прокурорнинг иштирокини таъминлаш имконияти ҳозирча мавжуд эмас. Қонунда кўрсатилганидек, барча жиноят ишларини судда кўришда прокурорларнинг иштирокини таъминлаш учун прокурор штатларини бир мунча кўпайтириш лозим. Бу ҳозирги кунда суд ишларида прокурор ваколатини амалга оширишдаги муаммолардан бири ҳисобланади. Янги қабул қилинган қонунларни, Олий суд Пленуми қарорларини жойларга мантазам етказиб бериш, судда жиноят ишларини кўришда қатнашадиган прокурор ходимларнинг малакаларини доимий ошириб бориш ҳам лозимлигини айтиб ўтиш керак.

— Ўзингизга маълумки, кейинги пайтларда рекэт, қасддан одам ўлдириш, автомашина ўғирлаш каби жиноятчиликнинг оғир турлари кескин камайди. Бунга қандай эришилди?

— Дарҳақиқат, республикамиз бўйича ўта оғир жиноят ҳисобланадиган қасдан одам ўлдириш жинояти жорий йилнинг 8 ойида ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 2,5 фоизга камайган. Лекин бу ҳуқуқни муҳофаза қилувчи идоралар ходимларининг хотиржам бўлишига асос бўла олмайди. Чунки мазкур турдаги жиноятлар ҳамон содир этилмоқда.

Қотиллик жиноятига вояга етмаганларнинг, ҳатто аёлларнинг қўл ураётганлиги нафақат ҳуқуқни муҳофаза қилувчи идоралар, балки бутун жамиятимиз учун ташвишли ҳол бўлиб, бу соҳада амалга оширилиши лозим бўлган ишлар ҳали талайгина. Аҳоли ўртасида ҳуқуқ-тартибот ишларини янада яхшилаш, ёш авлод тарбиясини такомиллаштириш, маҳаллалар ва бошқа жамоатчилик фаолиятидан унумлироқ фойдаланишни йўлга қўйиш, жазо ўташ жойларидан озод қилинганлар устидан маъмурий назоратни янада кучайтириш, уларнинг яшаш жойлари ва иш билан таъминлаш муаммолари билан жиддий шуғулланиш долзарб вазифалар бўлиб турибди.

Қасддан одам ўлдириш жиноятлари ҳақида сўз юритганда шуни таъкидлаш лозимки, бу туркум жиноятлар аксарият спиртли ичимликлар истеъмол қилган ҳолда ёки оилавий келишмовчиликлар оқибатида келиб чиқмоқда. Шунингдек, муқаддам оғир ва ўта оғир жиноятлари учун жазо муддатини ўтаб чиққан рецидивист шахсларнинг тегишли идоралар томонидан талаб даражасида маъмурий назоратга олинмаганлиги сабабли ҳам бундай жиноятлар содир этилмоқда.

Узбекистон Республикаси мустақил давлат сифатида эълон қилингандан буён ўтган 5 йил мобайнида мамлакатимиз Президенти ташаббуси билан ҳукуматимиз томонидан ўз вақтида кўрилган чора-тадбирлар, шунингдек, барча ҳуқуқни муҳофаза қилувчи идорларнинг ҳамкорлигида, кенг жамоатчиликка таянган ҳолда қонун устиворлигини таъминлаш, жиноятчиликка, айниқса, унинг уюшган кўринишларига қарши кураш борасида олиб борилган мақсадли саъй-ҳаракатларга қарамай, юқоридаги каби нохушликлар содир бўлиб турибди. Бу ҳозир республикада умумий жиноятчилик сезиларли даражада камайишига эришилаётган бир пайтдаги ачинарли ҳолдир.

Республика транспорт воситасини олиб қочиш жинояти 1994 йилда 23,6 фоиз, 1995 йилда 22,6 фоиз ва 1996 йилнинг 9 ойи мобайнида 12,5 фоизга камайди.

Бунга қандай эришилди?

Биринчидан, Узбекистон Республикаси Президентининг 1995 йил 15 февралдаги Фармони билан 1959 йил 21 майда тасдиқланган Жиноят Кодексининг 209-2 моддасига ўзгартириш киритилиб, ушбу жиноят учун жазо кучайтирилди. Жумладан, ўта хавфли ва уюшган жиноий гуруҳларнинг жинояти учун жазо кескин даражада кучайтирилди. Узбекистон Республикасининг янги таҳрирдаги ЖКда ҳам бу ҳолатлар ўз аксини топган.

Иккинчидан, жиноятчиликнинг бу кўринишига қарши кураш кескинлаштирилди. Бунга асосий эътибор содир этилган ҳар бир жиноятни ўз вақтида муқаррар равишда фош этишга: жиноят иштирокчиларининг ҳар бирини аниқлаш, қидириб топиш ва қўлга олиб жазолашга қаратилди.

Учинчидан, дастлабки тергов жараёнида жиноятчиларнинг айбларини инкор этиб бўлмайдиган далиллар билан исботлаб, уларнинг жиноий қилмишларини жиноят қонунчилиги асосида тўғри малакалаш ва уларга нисбатан эҳтиёт чорасини қўллашда қатъиятлилик кўрсатилиши юзасидан терговчиларнинг масъулиятлари оширилди. Тергов сифати ҳам бир мунча яхшиланди.

Тўртинчидан, жиноятчиларга нисбатан қилмишларига мос келадиган жазоларни тайинлашда судлар ва прокурорларнинг ҳам масъулиятлари кучайтирилди.

Ўрни келганда, шуни ҳам айтиб ўтиш кераки, Республика прокуратураси ходимлари сўнгги йилларда нимагаки эришган бўлсалар, қандай ишга, ташаббусга жазм этсалар, барчасида ҳукуматимизнинг, шахсан Президентимиз Ислом Каримовнинг рағбат ва эътиборини чуқур ҳис этиб турдилар. Қонун олдида барча баробар. Адолатни ҳимоя қилган киши, албатта, давлат муҳофазасида бўлади, лекин қонунни ким бузишидан қатъий назар жазосини олиши керак, деган тамойил бизнинг фаолиятимизда устивор йўналиш бўлиб қолаверади.

Суҳбатдошлар: Зайниддин МАМАДАЛИЕВ, Нодир МАҲМУДОВ.

«Камолот» янгиликлари

«МЕНИ КУТГИЛ ВА МЕН...»

Одатда бунақа ашулаларни аскарлар куйлашади. Бу қўшиқ қайта-қайта айтилавериб, сийқаси ҳам чиқиб кетди-ёв! Шу ва шунга ўхшаш сабаблар тўпланиб қолган экан, навоийлик «Камолот»чилар шартта «Аскар қўшиқлари» деган фестивални ўтказиб юборишди. Унда бир неча аскар йигитлар ўз куй-қўшиқлари билан иштирок этишди. Жуда серфайз ўтган фестивалда Ҳ. Уролов, Ш. Ёқубов, М. Шамсиев деган аскарлар ғолиб, Л. Муҳиддинов, Р. Акбаровлар эса рағбатлантирувчи мукофотга сазовор бўлишди. Қимматбаҳо совғаларни эса жамғарманинг вилоят бўлими раиси Матлубахон Адизова топширди.

Дарҳақиқат, шундай фестивал баҳона аскарларимиз ҳам ўз қўшиқларига эга бўлмоқда. Ахир тоқайгача «Катюша», «Прощай, Марусия» деган алламбало ашулаларни айтиб юришади!

Дарвоқе, мазкур фестивал Буюк бобомиз Амир Темур ҳазратларининг 660 йиллигига бағишланди.

АРҒАМЧИГА ҚИЛ МАДАД —

деган мақолни «Камолот»чилар ҳали унутганича йўқ. Шунинг учун ҳам жамғарманинг вилоят бўлими фаоллари Қизилтепа, Хатирчи, Навоий, Навбаҳор туман хўжаликларидаги ҳашарчи-талабалар ҳузурига бормоқдалар. Жонли мулоқотлар қилиб, уларга шаҳар, вилоят, республикада бўлаётган янгиликлардан гапирдилар. Талабаларнинг ўзлари соғ, димоғлари чоғ бўлиши учун яхшигина концертлар ҳам қўйиб беришди.

Биласизки, «Камолот»чилар қаерга ташриф буюришмасин, қуруқ қўл билан боришмайди. Ҳашарчи талабалар ҳузурига ҳам қимматбаҳо совғалар олиб келишди. Илғорларга туҳфалар фақат йиғим-терим тугагач бериладиган бўлди.

Демак, навоийлик ёшлар, белни маҳкам боғлайверинг, «Камолот»чиларнинг совғаси ҳазилакам бўлмайди...

ДАРВОҚЕ —

юқоридаги гапларни ўқиб, «ибй, навоийликлар шугина ишни қилибдиларми?», дейишингиз мумкин. Йўқ, бииродар, янгиликлари бисёр. Яна бир шингил эшитинг.

Тадбиркорлик борасида ҳам навоийлик «Камолот»чилар бекор ўтиришаётганича йўқ. Жамғарма қошида «Рухшона» деҳқон-фермер хўжалиги, «Эмир» («Демир» эмас!) тижорат фирмалари очилди. Ҳамкорлик асосида эса «Мидас», «Жалолиддин Румий», «Сарбон» каби фирма ва деҳқон-фермер хўжаликлари билан қатор ишлар олиб бормоқда.

«Сарбон» деганига раҳмат! Мазкур фермер-хўжалик жамғарманинг мингта жўжасини парваришламоқда. Насиб қилса, келажакда шу баҳона паррандачилик цехи ташкил этилади. (Демак, Навоийга борсак — товуқ шўрва тайёр!) Бундан ташқари, жамғарманинг Навоий шаҳри бўлими қошида «Мебельсервис» кичик корхонаси ҳам ишлаб турибди. Шунингдек, Андижон шаҳрининг «Зилола» фирмаси билан биргаликда пойабзал ишлаб чиқариш йўлга қўйилган...

«КАМОЛОТ»ДА ЯНА БИР БАЙРАМ

Машҳур шоиримиз Абдулла Ориповнинг Амир Темур ҳазратларига бағишланган шеъри «Ҳар қанча фахр этсанг арзийди, Узбек», деган ғурурга тўла сатр билан бошланади.

Агар мумкин бўлса, ушбу сатрни «Ҳар қанча фахр этсанг арзийди, Ёшлар», деб айтгим келди. Гапимга ҳайрон бўлманг, газетхон. Кейинги пайтларда «Камолот» жамғармаси фаоллари ташаббуси билан биз, ёшлар учун шунақанги зўр тадбирлар ўтказиляптики, азбаройи қувончдан шундай дегинг келади.

«Камолот»чиларнинг Жаҳон Ёшлари кунига бағишлаб ўтказган тантанаси ҳақида «Туркистон»нинг ўтган сонида кафтдеккина хабар берилганди. Ваъдага мувофиқ, мазкур тадбир ҳақидаги мақолани эътиборингизга ҳавола этаётирмиз.

Тантанани жамғарма бошқаруви раисининг биринчи ўринбосари Муқимжон Қирғизбоев очиб, самимиятга йўғрилган сўзлари билан йиғилганларни астойдил қутлади. Кейин қўшимча қилдики, Жаҳон Ёшлари куни ноябрнинг ўнинчисида бўлган эди. Биз эса бу байрамни орадан икки кун ўтгач, нишонлаб турибмиз. Бундай йўл тутишимиздан ҳайрон бўлманглар. Негаки ўн еттинчи ноябрь — Халқаро Талабалар куни. «Вақтим — нақдим!», деган мақолга биноан ҳар икки, яъни шу ойнинг ўнинчи, ўн еттинчи кунлари бўладиган байрамни иккала сананинг ўртаси — ўн иккинчи ноябрда ўтказаяпмиз. Бугунги тадбирни шундай ўтказайликки, унинг завқи йиллаб ёдимиздан чиқмасин.

Дарҳақиқат, тадбир М. Қирғизбоев айтганидай ўтди. Аввалига меҳмонларга сўз берилди. Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Узбекистондаги доимий вакили ёрдамчиси жаноб Кристор Бауе ўз сўзида Узбекистон ёшларини дил-дилидан қутлади. Сўнг айтдики, шундай тантанага таклиф қилганларинг учун катта ташаккур. Насиб қилса, биргаликда ҳали кўп ишлар қиламиз... Бауе жаноблари ўзимизга ўхшаган ёшгина йигит эканки, унинг ҳаяжонга тўла сўзларини маҳаллий ёшлар давомли қарсаклар билан қарши олди. Кейин табрик навбати ёшларга тегди: ТошДУ биология факультетининг иккинчи босқич талабаси Гулчеҳра Ўлмасбоева, Тошкент Ирригация ва қишлоқ хўжалик институтининг толиби, Шуҳрат медали соҳиби Саъдулла Тожиевлар ўз чиқишларида ҳаяжонга берилиб, фикрларини тўла ифодалай олмаган бўлсалар-да, томошабинлар уларнинг бундай ҳолатини қувончга йўйиб, қарсак чалавердилар. ТошДУ талабаси, ёш шоира Гулизебо Иброҳимованинг чиройли шеъри ҳам гулдурос олқишларга сабаб бўлди.

Табриклар ниҳоясига етгач, таомилга кўра кечанинг бадиий қисми бошланди. Салоҳиддин Азизбоевнинг ҳазин қўшиқлари ёшларни ўйлатди, шўхлари эса ўйнатди. Отахон санъаткор, халқ артисти Зикир Муҳаммаджонов бир неча монологлар ўқиди... (Зикир ака ёшларнинг завқ-шавқини кўриб, ўзи ҳам ёшаргандай...) Замира Қулабдуллаеванинг хонишларига тасаннолар айтилди. Таниқли қизиқчи Шерали Ҳожиевга (Мўтти) гал келгач, иштирокчилар ичаклари узулгудай бўлиб кулдилар. Ш. Ҳожиевдан сўнг саҳнага машҳур эстрада хонандаси Юлдуз Абдуллаева кўтарилди... Севимли хонандамизни биринчи марта юзма-юз кўриб турган ёшларнинг қувончига қувонч қўшилди. Ана олқишу, мана олқиш! Бундан руҳланган Ю. Абдуллаева ўз навбатида техник камчиликларга-да парво қилмай, бир неча «янги ва янги, хилма-хил» қўшиқлари ила ҳаммани сийлади. Сийлов тугагач, кечани олиб бораётган суҳандон Алишер Бадалов «Концертимиз тамом бўлди», деса бўладими! Шу денг, ёшларни ҳеч кетгиси келмайди. Буни сезган бир-иккита йигитлар барчани «Камолот» жамғармаси биқинида жойлашган бинода «дискотека» бўлишини айтиб, барчани таклиф қилди.

Алахусус, шу куни қўшиқ-қўшиққа, ўйин-ўйинга уланиб, кайфу-сафо анчагача давом этди...

Толмас ҚОРАЕВ, жамоатчи мухбир

«Туркистон» — SOS»

ФЕРМА МУДИРИ НЕГА ХАФА?

Қиш эшик қоқмоқда. Маълумки, бу фасл — чорвадорлар учун синов даври ҳисобланади. Шу боис, ҳар бир чорвадор қишга ниҳоятда пухта тараддуд кўрмоғи керак. Аввало молларнинг тўқ ва иссиқ қишловини таъминлаш учун мустаҳкам озуқа базаси яратилмоғи лозим. Иккинчидан, моллар қишлайдиган биноларни сифатли таъмирлаб, мавсумга тахтлаш талаб этилади. Чунки, қишнинг қаҳри қаттиқ. У бепарволикка, масъулиятсизликка йўл қўйган чорвадорни сира аямайди.

Хўш, шундай экан жойларда чорва қишловига тайёргарлик қандай? Биз ушбу саволга аниқ жавоб топиш мақсадида Қарши туманидаги Ипак йўли жамоа-ширкат хўжалигининг Мамат Самадов мудирлик қилаётган сут-товар фермасида бўлдик. Бизга хўжалик касаба уюшма қўмитаси раиси Чори Шоймуродов ҳамроҳлик қилди. Мудирни фермадан топдик. У билан ҳол-аҳвол сўрашгач, мақсадимизни билдирдик.

Маълумотлар билан танишиб, фермада маҳсулот тайёрлаш, сутнинг ёғлилик даражаси кўнгилдагидек эканлигига ишонч ҳосил қилдик. Бу ерда 300 дан ортиқ қорамолнинг 200 га яқинидан сут соғиб олинаркан.

Ферма мудири ва касаба уюшма қўмитаси раиси билан биргаликда молхоналарни айланиб, сутсоғувчилар Зайнаб Боймирзаева, Гавҳар Самадова, Мавлуда Бойирова, Турсуной Раҳматова, молбоқарлар Саъдулла Тўйчиев, Ҳусан Раҳматов, Дониёр Эшмирзаевлар билан мулоқотда бўлдик. Улар ферма мудири Мамат Самадовнинг фаолиятидан қувониб гапирдилар. Бироқ, хўжалик раҳбарларининг айби билан ойлик маошларини ўз вақтида олмаётганликлари, вақтида моддий ва маънавий жиҳатдан амалий ёрдам кўрсатилмаётганини айтишди.

— Чорвадорлар билан суҳбатда бўлиб, бор ҳақиқатни билиб олдик. Лекин чорва қишлови учун молхоналар етарли даражада таъмирланмаган. Озуқа ҳам етарли эмас. Бунга нима дейсиз? — сўраймиз Мамат Самадовдан.

— Фикрингиз тўғри. Молхоналаримиз деразаларида ойна йўқ. Бу ҳақда хўжалик раҳбарига бир неча бор айтганмиз. Эрта бўлади, индин бўлади дейишдан нарига ўтмаётир. Бир неча метр салафан топдик, илож бўлмаса ойна ўрнида ушани ёпамиз. Озуқа ҳақиқатан ҳам етарли эмас. Бор-йўғи 1,5 ўра сенажимиз бор. Дағал озуқа ҳақида гапириб ўтирмаса ҳам бўлади.

— Хўш, нега бундай?

— Олдин чорвачилик очиқ ҳиссадорлик жамиятига ўтганди. Жамият раиси ўзим эдим. Очиғи, ишимиз ўшанда ҳам яхши эди. Ўзинг учун ўл етим, деганларидек ўз обрўйимиз ўз шаънимиз учун югуриб-елиб меҳнат қилардик. Озуқани ҳам, омухтаемни ҳам қаердан бўлса ҳозирлардик. Чунки, ҳамиша ҳисоб рақамимизда маблағ бўларди. Фермалар хўжаликка яна қайтарилди. Бу бир томондан яхши. Чунки, техникани ҳам, озуқани ҳам хўжалик ўз бўйнига олади. Бироқ, бизда хўжалик раҳбарларининг эътиборсизлиги туфайли кўпгина эски беда майдонлари шудгор қилиниб, ўрнига бошқа экинлар экиб юборилган. Янги бедазорлар барпо этиш жуда секинлик билан бормоқда. Хулоса қилиб айтганда, раҳбарларимиз озуқа базасини мустаҳкамлашга, бедазорларни кенгайтиришга етарли аҳамият беришмаяпти. Бу ҳақда айтавериб, раҳбарларга ёмон кўриниб қолдим. Ёмон кўринсам ҳам майли. Чунки, шахсий масалада мурожаат қилаётганим йўқ-ку, чорва моллари — умумжамоаники. Ўзингиз ўйланг, кўриб турганингиздек, оддий янтоқни ДКУдан ўтказиб, молларга майдалаб бераяпмиз. Ҳали қишнинг изғиринли кунлари олдинда-ку!

— Энди нима қилмоқчисизлар?

— Нима ҳам қилардик. Раҳбарлар озуқа топилади, деб ваъда беришяпти. Балким, улар бирор иложисини қилишар...

— Ферма қанча қорамол боқишга мўлжалланган?

— 600 бош. «Қаршистрой» қурувчилари томонидан бинолар қад ростлаган. Рости, ўша пайтда эътиборсизлик билан ферма чала қабул қилинганди. Бунга ҳам 10-12 йил бўлаяпти. Ўшандан буён бор нарсалар талон-тарож қилинган бўлса бўлгандир, аммо номига қайта таъмирланди, бўлиб келаверган. Мен ўн биринчи ферма мудириман. Ўтганимдан буён янгилик қилишга уринаман. Бироқ, натижа бўлмаяпти.

— Қанақа янгилик, аниқроқ айтинг?

— Фермамиз ёнидан газ қувури ўтган. Ушбу қулайликдан фойдаланиб, чорвадорлар хонасига ва ферма атрофидаги уйларга табиий газ ўтказиш мақсадида 1994 йилда туман газлаштириш идораси иш бошлаган эди. Ҳатто қувурлар тортилиб, фермагача келганда идора жамоаси турли баҳоналарни рўкач қилиб, ишни охиригача етказишмади. 1995 йилда атиги 3 кун келиб ишлашди, холос. 1996 йилда эса мутлақо қуришгани йўқ. Мурожаат қилган билан фойда бўлмаяпти.

Ферма мудири Мамат Самадовнинг куйиниши бежиз эмас. У имконияти даражасида меҳнат қилаётганини ферма чорвадорларининг сўзларидан ҳам билиш мумкин. Бироқ, хўжалик раҳбари (Олим Норбеков) ва туман ҳокимлигидаги мутасадди раҳбарлар маҳсулот топширишни талаб қилишни яхши билсаларда, фермадаги камчилик ва нуқсонларни бартараф этиш юзасидан аниқ бир чора-тадбир белгиламаётганлигини қандай баҳолаш мумкин?

Аҳрор САМАРИДДИНОВ. Қашқадарё вилояти.

МАРДЛАР ҚЎРИҚЛАЙДИ ВАТАННИ

АСКАР ЙИГИТГА АЙТАРИМ...

Бугун эрталаб ҳам аскар йигит, Сиз билан учрашдик: ўша ҳарбий қисмнинг дарвозаси ёнида. Биз бир-биримизни танимаймиз, аммо бир-биримиздан йироқ ҳам эмасмиз.

Биз борлигимиз учун Сиз аскарсиз, Сиз борлигингиз учун Биз тинчмиз.

Аскар йигит тунов куни бир нима демоқчи бўлдингиз, лекин айтаолмадингиз. Мен эса ҳаммасини теран бир нигоҳ-у лаб қимирлатишингизданоқ билиб олдим. Сиз мени қай қишлоқдан эканлигимни сўрадингиз, кейин Сизни кўз ёш билан армияга жўнатган онангизни қувончдан, титраган отангизни, ҳали ҳарбий кийим киймай туриб унга харидор бўлган укангизни, сизни кузатаётиб чопонингизни қучоқлаб, бурчак-бурчакда биқиниб йиғлаган синглингизни, ўлмай сени кўрар куним борми болам, деган момонгизни сўрмоқчи эдингиз... Менинг ҳам Сизга сўровларим, айтовларим кўп эди, аскар йигит!

Сизни хизматлар қийнамаяптими? Шукрки, элимиз-юртимиз тинч, илоҳо қирғин-барот уруш оловларининг она тупроғимиздан узоқ бўлгани рост бўлсин.

Аскар йигит, Сизга жуда ҳавасим келади. Ахир неча йиллардан буён йигитларимизнинг орзуси бўлган она-юртни қўриқламоқ бугун Сизга насиб этиб турибди. Ўйлайманки, она халқ, она тупроқ, она замин олдида берадиган қасамёдингиз фақат шу эл учун — Ўзбекистон учун. Унинг тинч-тотувлиги йўлида садоқат билан, сергаклик билан хизмат қилишдир.

Аскар йигит, Сизни ва сафдошларингизни бутун Ўзбекистон Қуролли Кўчлари таркибидаги аскарларни эртанги қутлуғ кун — қасамёд қабул қилиш куни билан чин қалбдан табриклайман.

Доимо бизнинг-да, Сизнинг-да бахтингизга осмонимиз мусаффо, дастурхонимиз тўкин-сочин бўлсин.

Лайло КАРИМ

- *Йигит омон бўлса...*
- *Сизга айтар сўзимиз бор*
- *Машқда қийин бўлса...*
- *Аскар мактублари*
- *Ўсмирлар— бўлажак посбонлар сизсиз*

Чақирув-96

ЎСМИРЛАР — БЎЛАЖАК ПОСБОНЛАР

Дарҳақиқат, бугун мактаб йўлакларида югуриб юрган ўсмирлар эртанги Ватан посбонларидир. Шундай экан, уларни жисмонан бақувват, юртга фидойи қилиб тарбиялаш ҳар биримизнинг муқаддас бурчимиздир.

Оққўрғон туман мудофаа ишлари бўлими қошидаги тиббий кўрик комиссияси раиси Матлуба Имомхўжаева биз билан суҳбатда кузги чақириқ, умуман, туманда ўсмирларни ҳарбий хизматга тайёрлаш борасида қандай ишлар амалга оширилаётганлиги ҳақида гапириб берди.

— Мана, беш йилдирки, ўсмирлар ҳакими вазифасида ишлаяпман. Вазифам тумандаги барча ўсмир йигит-қизларнинг саломатлигини назорат қилиб, беморлари бўлса ҳакимлар ҳисобига қўйиб, уларнинг ҳам соғлиғини кузатиб боришдан иборатдир. Бу борада қатъий жадвал ва режа асосида иш олиб боряпмиз. Бу ишлар уч ҳудудга бўлинган ҳолда ташкил қилинган. Биз режа бўйича ана шу уч ҳудудда ўсмирларни тиббий кўрикдан ўтказамиз. Бундан ташқари ҳар йили февраль ойида туман мудофаа ишлари бўлими тиббий кўрик комиссияси иштирокида тиббий кўрик иш бошлайди. Кўрик натижаларига кўра биз соғлом болаларни алоҳида, даволанишга муҳтожларни алоҳида ва туғма касалларни алоҳида рўйхатга оламиз. Даволаниш лозим бўлган болаларни туман марказий поликлиникасидаги ҳакимларга даволаниш учун жўнатамиз. Улар бу ўсмирларни даволаб, тиббий кўрикка тайёрлашади. Жумладан, ўтган 1995 йилда соғлом болалар 78 фоизни, даволанишга муҳтожлар 6,6 фоизни, туғма касаллар 8,2 фоизни ташкил этди. Ўсмирларни соғломлаштириш 87,3 фоизни ташкил этди. 1996 йилнинг биринчи ярмида соғломлаштириш 51 фоизни ташкил этган бўлса, йил охиригача бу кўрсаткич 93,5 фоизни ташкил этиши керак. Бу жуда юқори кўрсаткичдир.

Айни кунларда туман мудофаа ишлари бўлимида иш қизғин. Ҳарбий хизматга чақирилган йигитларни тиббий кўрикдан ўтказаяпмиз. Комиссиямиз таркибида мендан ташқари яна турли йўналишдаги 8 нафар тажрибали ҳаким иш олиб бораяпти. Бир кунда 50 нафар ўсмирни тиббий кўрикдан ўтказаяпмиз. Мабодо касалликка чалинган ўсмирлар бўлса, улар даволаниш учун вақтинча ҳарбий хизматдан қолдирилади ёки ҳарбий хизматга яроқсиз деб топилади.

Бизнинг асосий мақсадимиз ана шундай ўсмирлар бўлмаслигига эришмоқдир. Оилага ҳам, Ватанга ҳам соғлом инсонлар керак. Шундай экан, ҳар бир ўсмирнинг жисмонан ва ақлан баркамол бўлиб ўсишлари учун аввало ота-оналар, қолаверса, мутахассис шифокорлар, мактаб жамоалари биргаликда ҳаракат қилмоғи лозим.

М. МИРКАМОЛОВА
суҳбатлашди.

Халқ ва армия якдил

АСКАР БЎЛГИМ КЕЛДИ

Оддий аскар Раҳматулло Эгамбердиев дарҳол ҳарбий ҳаётга кўникиб кетди. Қийналмади. Чунки у вояга етган оилада тартиб-интизом кучли эди.

Шундайликка шундай. Бу ерда ҳеч ажабланадиган фавқулодда воқеа йўқ. Раҳматуллонинг отаси ҳам, онаси ҳам темирйўлчи. Биласиз, темирйўл ходимлари ҳам ҳарбийларга ўхшашади. Ҳар бир ишда аниқлик, тезкорлик, пухталик зарур. Қаттиқ тартиб-интизомга бўйсунилмаса, бу соҳада ишламаган маъқул. Ризқини бошқа жойдан излаш керак.

— Ҳар жойни қилма орзу, ҳар жойда бор тошу тарози, деган мақолни яхши биласиз, — деб гап бошлади Сирдарё вилояти, Ховос туманилик темирйўлчи, тўққиз фарзанднинг отаси Раҳмонберди Эгамбердиев. — Турмушимизда яхши кунлар ҳам, ёмон кунлар ҳам бўлди. Нолимайман, худога шукр, уч ўғлим, олти қизим бор. Шуларни эру хотин темирйўлчилик касбимиз орқали топаётган ҳалол нонимиз билан тарбиялаб келяпмиз.

— Фарзандларимиз зўр деб мақтанмоқчи эмасмиз-у, аммо барчаси улғайди, эл-юрт хизматида. Қизларимизни куёвга чиқарганмиз. Катта ўғлимиз армияда хизмат қилиб келган. Раҳматулло иккинчи ўғлимиз. Йигитлик бурчини ўтаяпти. Онаси иккимиз кўргани келдик. Командирларининг айтишича, яхши хизмат қилаяпти экан. Юриш-туриши, рангу рўйини кўриб хурсанд бўлдик. Яшаш шароити аъло даражада экан.

— Мен сизга бир гапни айтайми, қани энди, бир айланиб, ўн саккиз яшар йигит — ўғлимдай бўлиб қолсам. Буларни кўриб менинг ҳам аскар бўлгим келиб кетди.

— Ундай деманг, мен сизсиз нима қиламан бобой? — деб ҳазиллашди хотини Хурсаной ая.

— Э, бир ярим йил нима деган гап, хотин. Кўз юмиб очгунча ўтиб кетади-я! Яқинда бу қисмда юртбошимиз бўлган экан. Президентимизни, ҳукуматимизни ҳарбийларга катта ғамхўрлик қилаётганлигидан биз ота-оналар ҳам беҳад мамнунмиз.

Раҳмонберди ака ҳам, Хурсаной ая ҳам ўғиллари Раҳматулло хизмат қилаётган қисмдаги шарт-шароитдан, командир ва бошлиқларининг меҳрибонликларидан, аскарларнинг бир-бирлари билан ака-ука, дўст-биродар эканликларидан боши осмонга етди. Қўйиб берсангиз, соатлаб гапирадиган, бу ёзганларим хамир учидан патир, холос, мухтасаргина. Ёзаман десам, уларнинг гапи кўп. Хулоса битта — мустақил республикамиз Қуролли Кучлари оёққа турди, мустаҳкамланди. Аскарларимизнинг усти бут, қорни тўқ, ўзларидан талаб этилаётган вазифаларни шараф билан ўташяпти.

— Йигит оилада яхши тарбия топган бўлса, армияда ҳам ҳеч қийналмайди. Мен оддий аскар Раҳматулло Эгамбердиев хизматни бошлаган дастлабки кунлардаёқ бу йигит яхши оиладан эканлигига амин бўлган эдим, — дейди бўлинма командири лейтенант Фахриддин Нормуродов. — Янглишмаган эканман. Аскарларимизнинг ота-онаси билан учрашиб, суҳбатлашиб бунга яна бир бор ишонч ҳосил қилдим. Республикамизда ана шундай оилалар кўпаяверсин! Яқинда матбуотда шоир Абдулла Ориповнинг «Жаҳон тарихида илк мунтазам армияни Амир Темур ҳазратлари тузган. Ҳозир «авангард» деган атама ишлатилади ҳарбийларда. Соҳибқирон қўшиннинг олдинги сафларида борувчи махсус қисмни шундай — «обонғорт» деб атагани маълум. Жаҳон тарихида биринчи ҳарбий парадни ҳам жаҳонгир бобомиз ўтказган. Қўшинини ўнбоши, юзбоши, мингбошилар раҳбарлик қилувчи қисмларга бўлган. Улар ўртасида мунтазам темир интизом ўрнатган», деган гапларни ўқиб қолдим.

Демак, мустақил армиямиздаги тартиб-интизомнинг илдизлари Темур бобомизга бориб тақалар экан-да. Балки, Эгамбердиевлар оиласидаги интизом, Ватанга меҳр авлоддан-авлодга ўтиб камол топиб келаётгандир.

Шундай ҳар бир ўзбек аскарининг томирида аждодлари қони оқмоқда. Шундай экан, ота-боболаримизга, Соҳибқирон Амир Темурга муносиб фарзанд — мустақиллик посбони, тинчлик посбони бўлиш ҳар бир йигит учун муқаддас бурчдир!

Капитан А. АЗИЗОВ.

Соғлом авлод учун

ОРИЯТ

Тошкентда Ўзбекистон Мудофаа вазирлигига қарашли мактабгача тарбия муассасалари раҳбар ходимларининг семинар-кенгаши бўлиб ўтди. Вазирлик тиббиёт бошқармаси ташкил қилган ушбу йиғин қатнашчилари тарбия соҳасидаги ютуқ ва тажрибалар билан ўртоқлашиб, ўзаро фикр алмашдилар.

Ички муаммоларга тўхталиб ўтдилар. Айниқса кичкинтойларнинг соғлигига, уларда янгича дунёқарашни шакллантиришга алоҳида диққат-эътибор қаратиш лозимлигини қайта-қайта таъкидланди. Жумладан, тиббиёт бошқармаси бошлиғи, тиббиёт хизмат полковниги Анвар Мелибоев ўз маърузасида шундай деди:

— Албатта, инсон боласи дунёқарашининг шаклланиши жуда эрта — боғча, яслидан бошланади. Демак, сиз тарбиячилар миллийлик, одамийлик пойдеворининг қурувчилари ҳисобланасиз. Бу эса сизнинг елкангизга катта масъулият юклайди. Собиқ мустабид тузум даврида қолган одатларга барҳам бериш керак. Бизнинг озодликка, истиқлолга эришганимизга кўп бўлди. Энди миллийликка, миллий урф-одатларга урғу берайлик. Фарзандларимиз ўзбек тилини, шу миллатнинг оламга машҳур кишиларини яхши билишлари, улар билан фахрланишлари лозим. Тарихимиз эса жуда улуғ. Дунёнинг кўп мамлакатларида бизнинг тарихимиз, тилимиз, Амир Темур, Алишер Навоий каби буюк боболаримиз шахсини, ижодларини ўрганадилар.

Хўш, Давлат Мадҳиясини ўзимиз ёддан биламизми?

Болаларимиз-чи? Уларга миллий байроғимиз, туғимиз тўғрисида маълумотлар бераяпмизми? Агар фарзандларимизда давлат рамзларига меҳрни боғча ёшидан уйғотмасак, уларнинг тили, Ватан, Ўзбекистон, Озодлик деб чиқмаса, биз ўз вазифамизни виждонан бажардик, дея оламизми? Албатта, йўқ!

Биз дунёнинг жуда кўп давлатлари, халқлари билан алоқа ўрнатдик. Бир зумда дунёнинг турли бурчакларига бориш мумкин. Энди чет тилларини, айниқса, инглиз тилини билиш жуда зарур. Биз керак бўлса болаларга ўзбек, инглиз тили ўқитувчилари ёллашларингиз учун имконият яратиб беришимиз мумкин...

Тиббиёт бошқармаси бўлим бошлиғи, тиббий хизмат полковниги Геннадий Тошматов ўз нутқида болалар тарбияси давлат аҳамиятига эга, шу билан бирга ўта нозик бир вазифа эканлигини таъкидлаб, тарбиячилар эътиборини руҳий, аҳлоқий масалаларга қаратди.

Бошқарманинг мактабгача тарбия муассасалари бўйича катта инспектори Моҳида Отабоева эса боғча-яслиларнинг йиллик фаолиятларини таҳлил қилгандан сўнг янги йил учун белгиланган режа ва тадбирларга батафсил тўхталиб ўтди.

Йиғилишда Тошкент горнизонидаги болалар боғчаси мудиралари М. Аҳмедова, А. Карапетян ва бошқаларнинг кичкинтойларни байналмилал руҳда, одобли, аҳлоқли қилиб ўстириш, илк экологик, иқтисодий тарбия бериш, уларда табиатга, атроф-муҳитга меҳр уйғотиш усуллари, йўллари ҳақидаги қизиқарли маъруза суҳбатларини семинар қатнашчилари диққат билан тингладилар.

Айниқса, ҳар бир нутқ, маърузадан сўнг кичкинтой ўғил-қизлар саҳнада амалий машғулотлар бажариб, қўшиқлар ўйинлар ижро этиб турганлари учун залдаги меҳмонларда толиқиш аломати сезилмади. Улар кичкинтойларни ўзларининг гулдурос қарсаклари билан қўллаб-қувватлаб турдилар.

Танаффус пайтида тарбиячилар томонидан шу ерда ташкил қилинган ранг-баранг қўғирчоғу ўйинчоқлар, миллий услубдаги безаклар, девор расмлари, альбому макетлар каби хилма-хил қўл ишлари кўргазмаси зўр қизиқиш билан томоша қилинди.

Фойдали фикрларга, ғояларга, савол-жавобларга бой бўлган семинар кенгаш шу куни ўз ишини якунлади.

А. УСМОНОВ,
Катта лейтенант.

Аскар мактублари

ФАХРУ ҒУРУР ТУЙҒУСИ ЯНАДА ОРТДИ

— Буюк Соҳибқирон Амир Темур бобокалонимизнинг 660 йиллиги тантаналари арафасида она-Ватан олдидаги муқаддас бурчимни бажариш учун Қуролли Кучларимиз сафига чақирилганимдан беҳад фахрландим. Тўғрида, улуғ аждодимиз йилида ҳарбий хизматга чақирилишнинг ўзи бир воқеа. Ушбу тарихий айём бизнинг қисмимизда ҳам тантанали нишонланди. Байрам репортажларини мароқ билан томоша қилдик.

Ҳозирда хизмат қилаётганимга салкам бир ойдан ортиқ вақт ўтган бўлсада, хизмат ҳақидаги илк илиқ таассуротларим заррача ўзгаргани йўқ. Аксинча, дилимдаги фахру ғурур туйғуси янада ортиб бормоқда. Бунда, энг аввало, офицер ва кичик командирларимиз хизматларини тилга олгим келади. Рота командиримиз катта лейтенант С. Хожиматов, взвод командири лейтенант Т. Абдулҳамидов, катта сержантлар А. Қодиров, Ш. Турлибеков, И. Асқаровларнинг доимий талабчан ва ғамхўрликлари, ҳурмат-эътиборлари туфайли ҳарбий Низом қонун-қоидаларини қунт билан ўрганаяпмиз. Шунингдек, сафда юриш, парашют тахлаш ва у билан сакраш, жанговар қуролдан нишонга отиш каби кўникмаларга эга бўляпмиз.

Оддий аскар
Воҳид АБДУРАСУЛОВ,
(Самарқанд вилояти,
Пахтачи туманидан
хизматга чақирилган)

ҲАРБИЙДА ҲАМ САНЪАТДАН КЕЧОЛМАЙМАН

— Муддатли ҳарбий хизматга чақирилгунимга қадар Наманган давлат санъат билим юртида таҳсил олган эдим. Мусиқа мактабида муаллимлик қилишга ҳам улгурмадим. Шу сабаб бўлса керак, бўш қолдим дегунча, куй чалгим, қўшиқ хиргойи қилгим келади.

Ҳар бир ўғлон ўз она Ватани олдидаги Конституциявий бурчини ўташи даркор. Шу туфайли мен ҳам ўз бурчимни шараф билан бажаришга астойдил бел боғлаганман.

Хизматимиз ҳар томонлама яхши ўтаяпти. Энг муҳими, назаримда, ҳарбийлар ўртасидаги дўст-иноқлилик, ўзаро ҳурмат-эътиборлиликдир. Бир мисол: хизматим бошланганига эндигина бир ҳафта бўлган эди. Кичик командиримиз сержант А. Қодиров барча сафдошларим олдида тантанали равишда туғилган куним билан табриклаб, конвертлар, ручка, дафтар каби совғалар берганида кўнглим тоғдек кўтарилганди.

Биз Ватан ҳимоячилари кунини муносиб кутиб олишга аҳду қарор қилганмиз. Ҳозир шу кунни орзиқиб кутган ҳолда унга катта тайёргарлик кўряпмиз. Барча сафдошларим фақат аъло хизмат қилишга виждонан бел боғлаганлар.

Оддий аскар
Ғолиб СИДДИҚОВ,
(Наманган вилояти,
Тўрақўрғон шаҳридан
хизматга чақирилган).

ОНАМНИ СОҒИНДИМ

Онамни соғиндим. Тўғри ҳарбий хизматга отланган йигитга бу сўзларни ишлатиш ноўриндир. Устига устак, тақдиримдан нолимайман. Минг шукурки, хизмат ҳам аъло даражада ўтмоқда, тенгдошларим билан танишиб, дўстлашишга ҳам улгурдим. Катта ва кичик командирларимиз қийинчиликларимизни енгиллаштириш учун қўлларидан келган ёрдамларини аямаяптилар. Шунга қарамай, ўзим туғилиб ўсган қишлоғимни, ёру биродарларимни кўп эслайман. Яхшиямки, бир неча дўстларимнинг адресларини ёзиб келганман. Хат ёзишни бошлаб юбордим. Синфдошларимнинг аксарияти ҳам ҳозир менга ўхшаб ҳарбий хизматда. Уларнинг уйларига дўстларимнинг ҳарбийдаги манзилларини тўлиқ ёзиб юборишларини сўраб хат ёздим. Жавоби келиб қолар.

Бир нарсани албатта айтишим керак. Ҳарбий хизмат кишини тарбиялайди. Оғир кунларда қийналиб қолмаслиги учун чиниқтиради. Бир ярим йил ана мана дегунча ўтиб кетади. Хизмат бошланганига ҳали кўп бўлмаган бўлса-да, ҳозирдан унутилмас кунларни, воқеаларни суратга тушириб эсдалик альбомини ясамоқчиман.

Оддий аскар
Рахматулло СУВОНОВ,
(Самарқанд вилояти,
Ургут туманидан хизматга
чақирилган).

Саҳифани «Ватанпарвар» газетаси ҳамкорлигида Нодир Субҳонов тайёрлади.

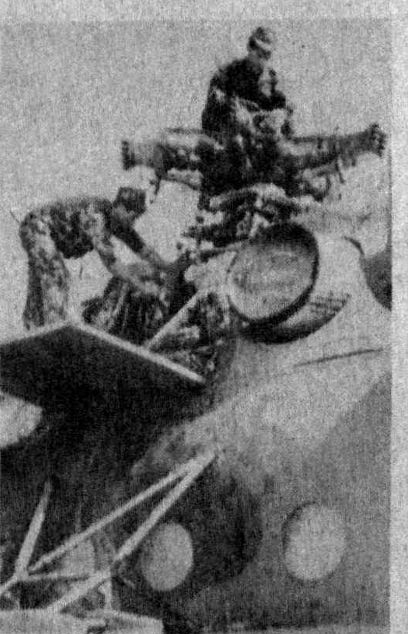

ОЛИМ ЧЎТБОЕВНИНГ ДЕГАНЛАРИ

Ойимларнинг айтишига қараганда, кичкиналигимда «Катта бўлганингда ким бўласан?» деб сўрашса, «Солдат бўламан!» дея жавоб берар эканман. У чоғлар солдат ким, унинг елкасида қандай вазифалар туради, билмас эдим.

Мана энди ўша кичкиналигимда айтганларим, орзуларим ижобат бўлди. Устимда аскарий либос, она Ватан олдидаги йигитлик бурчимни ўтаб юрибман. Солдат ким эканлигини билиб олдингми, дейсизми? Албатта.

Солдат бу — она-Ватаннинг қуролли ҳимоячиси.

Солдат бу — мустақиллигимиз посбони, тинчлик-осойишталик кафолати.

Солдат бу — чаққон, билимдон эр йигит.

Солдат — бу ота-онасининг, қариндош-уруғларининг, қўни-қўшниларининг, туғилган қишлоғининг, маҳалласининг юзи! Солдатнинг аъло хизмати унинг ортида турганларнинг юзини ёруғ қилади.

Эр йигит учун бир ярим йил хизмат қилиш нима деган гап. Бу муддат кўз юмиб очгунча ўтиб кетади. Аммо учқур қанот вақтни «солдат ухласа ҳам хизмат ўтаверади», қабилида ўтказиб юбормаслик керак.

Хизматга келгунимча, армияда бўлиб қайтган йигитлар билан кўп суҳбатда бўлганман. уларнинг айримлари хизмати енгил ўтганлиги билан мақтанишар эди. Менимча, она-Ватан учун хизмат қилишнинг енгил, оғири йўқ. Қайси жой, қайси қисмда хизмат қилишдан қатъи назар, ҳар бир солдат ўз бурчини аъло даражада ўташи шарт. Шундагина у ўз йигитлик бурчини шараф билан бажарган ҳисобланади. Шундагина мақтанса арзийди.

Хизматни бошлаган дастлабки кунларимданоқ шуни яхши тушундим: армия бу — йигитларнинг чиниқиш мактаби. Армияда касб ўрганасан, янги дўстлар орттирасан. Буларнинг барчаси кейинги фуқаролик ҳаётингда жуда зарур, кейинги ҳаёт йўлингни белгилаб беради.

Хизматни бошлаганимга кўп бўлгани йўқ. Шу қисқа муддат ичида мени анчагина йўлдан урувчи одатларим: уйқупарастлик, эринчоқлик, имиллашлик, бепарволик тарк этди. Бир ёки уч... кунга эмас, умрбод тарк этди. Дўстларим кўпайди.

Ҳар бир ишни вақтида қилишга одатландим. Анчагина китоблар ўқиб қўйдим. Ҳар куни бўлмаса-да, ҳафтада икки-учта хат ёзиб турибман.

Шарт-шароит кўнгилдагидай, хизматим яхши кетаяпти.

Капитан А. ОБРЎЕВ8

КУЧЛИЛИК КАФОЛОТИ

Ҳарбий билим юртига кириш, курсант бўлиш ҳамма ёшларга ҳам насиб қилавермайди. Ҳавас қилиш, орзу қилиш мумкиндир. Аммо унга етишиш учун ҳаваснинг, орзунинг ўзи камлик қилади. Ҳатто билимдон бўлиш ҳам етарли эмас. Ҳарбий билим юртига ўқишга кириш учун, айниқса, жисмоний тайёргарлик талаб даражасида бўлиши шарт. Бу дегани, бўлажак ҳарбий бақувват, чаққон, чидамли ва энг муҳими, ҳар томонлама соғлом бўлиши лозим.

Ботирхўжа мактабни тугаттач, ҳеч иккиланмасдан ҳужжатларини Чирчиқ танкчи командир-муҳандислар олий билим юртига топширди. Чунки у ҳарбий бўлиши учун ҳар томонлама тайёргарлик кўрганди. Шунинг учун дадил ҳаракат қилди. Қабул имтиҳонларидан муваффақиятли ўтди. Ўқи ҳавас нишонига бориб тегди, орзу чўққисини забт этди. Қувончи — кучоққа сиғмайди, севинчи — бир олам. Ҳарбий билим юртига қабул қилинди.

Лейтенант Ботирхўжа Темуров учун ҳам барча ватандошларимиз қатори 1996 йил — Соҳибқирон Амир Темур йили — бир умрга ёдида муҳрланиб қоляпти. Сабаби дейсизми, сабаби маълум: курсантлик ҳаётига чек қўйилди. Лейтенант бўлди. Энди у мустақил Ўзбекистон Қуролли Кучлари офицери! Ўша қувончли онларни эсдан чиқариб бўладими? Бир донишманд айтган экан: «Умр — бу ёдда қолган кунлар».

«Бу йил ҳаётимизда жуда кўп қувончли воқеалар бўляпти, — дейди тўлқинланиб лейтенант Б. Темуров. — Офицер сифатида хизматимни бошладим. Командирнинг шахсий таркиб билан ишлаш бўйича ўринбосари лавозимида фаолият кўрсатяпман. Курсантлик чоғларим офицер ўқитувчилардан сабоқ олдим, ҳарбий сир-саноатларни ўргандим. Нима демоқчи эканлигимни тушунган бўлсангиз керак. Устозлардан ўрганиш осон. Аммо ўзинг устоз бўлишинг, аскарларга йўл-йўриқ кўрсатишинг, таълим-тарбия беришинг, бунинг устига уларга ҳар томонлама намуна бўлишинг — бу айтишга осон. Амалда катта куч билим, маънавий етукликни талаб этар экан».

Нега кейинги пайтларда маънавият ҳақида кўп гапириляпти, ёзилмоқда? Маънавият ўзи нима? Маънавият — энг аввало, Ватанни севмоқ, ватанпарварлик, фидойилик, ҳалоллик, поклик, диёнат демакдир.

Маънавият билимдон бўлишдир.

Маънавият — бу газета, журналларни мунтазам ўқиб бориш, китоб мутолаа қилиш, радио-телевидениеда кўрган эшитганлари ҳақида баҳслашиш, тортишиш, куюнчаклик демакдир.

Кучлиликнинг кафолатларидан бири — маънавият. Шунинг учун ҳам командирнинг шахсий таркиб билан ишлаш бўйича ўринбосари энг аввало ўзи маънавий етук бўлиши зарур.

«Мен иш жараёнида тинмай ўқиб, ўрганаяпман, — деб гапида давом этди лейтенант Б. Темуров. — Кўплаб газета-журналларга обуна бўлдим. Биринчи навбатда — «Ватанпарвар» газетасига-да! Аскарларимиз ҳам баҳоли-қудрат обуна бўлишяпти.

Дарҳақиқат, мен хизмат қилаётган қисмда якуний синов машғулотлари муваффақиятли ўтказилди. Солдатларимиз барча тайёргарликлар қатори ижтимоий-сиёсий жиҳатдан ҳам ўз билимлари, маҳоратларини намойиш этишди. Оддий аскарлар Д. Тожиев, Р. Хожибоев, З. Абаевлар фақат аъло натижаларни қўлга киритдилар. Офицер-мардлар касби. Қуролли Кучларимиз сафларида лейтенант Ботирхўжа Темуровга ўхшаш билимдон, жасур, ўз вазифасини яхши тушунган маънавий етук офицерлар қанча кўпайса, армиямиз шунча кучли бўлади.

Абдураззоқ ОБРЎЙ

СЎЗ АЙТСАК АЙТИБМИЗ, СЕВГИ ҲАҚИДА!..

Эркакларнинг рашклари аёлларникига нисбатан қаттиқ, бешафқатроқ бўлади — бу табиий. Ҳаёт-да, баъзан беҳа сал маҳзунроқ бўлиб қолса ҳам: «Ҳа, яна ўша (!)ни ўйлаб ўтирибсанми?» — деб кесатадиган эрлар ҳам йўқ эмас. Ҳолбуки...

Турмушлари осойишта, фарзандлар билан тинчиб-тинчиб яшаётган аёлларнинг аксарияти «Биринчи муҳаббатингизни тез-тез эслаб турасизми?» — деган саволга кулиб туриб: «Ҳа-а... энди... ёшликда бўлганда... эслашга вақт борми...» «Қанақа муҳаббат, мана шу турмуш, бола-чақа ҳақиқий ҳаёт экан...» «Тўғри, биринчи муҳаббатим деб роса йиғлаганман. Лекин ҳозир шу турмуш ўртоғимнинг ўрниларида ҳеч кимни тасаввур қила олмайман...» қабилида жавоблар қайтарадилар.

Балким, бу чин, самимий жавоблардир. Балким, Яратганнинг тақдирига мўминлик билан кўнган, шукроналикни одат қилган аёл қалбининг туйғулардан кўра ақлнинг этагини тутишини маъқул кўргандир...

Жуда кўпчиликка, турли ёшдагиларга бекаларга шу савол билан мурожаат қилдим: «Биринчи муҳаббатингизни тез-тез эслаб турасизми?» Айрим [illegible] хаёл, айримларга ўкинч, мунг чўкди. Ким эҳтиёткорликларини ошкор қилмаслик учун сўз бергандангина кейин, кўнгилларининг сирини очдилар. Уларнинг исмларини ўзгартириб, жавобларини айни ҳолича ёздим.

САБОҲАТ, 32 ёшда:

— Турмушга чиққанимга ўн йилдан ошди. Мундоқ қарасангиз, ҳеч нарсадан камим йўққа ўхшайди... Фақат... туғилган кунимдами, 8 мартдами турмуш ўртоғимдан қандайдир эътибор кутаман. Лекин... Айниқса, ўтган йили туйимизни бўлганига ўн йил тўлган куни кечгача ғалати кайфиятда юрдим. Назаримда, бир жиддий воқеа юз бериши керакдек... йўқ... одатдаги оқшом... одатдаги иш ва ташвишлар, одатдаги еб-ичишлар билан ўтди...

Шундай пайтда ўзим истамасам-да, биринчи муҳаббатим ёдимга тушади. Техникумда бирга ўқиганмиз, у ҳиргит менга жуда кўп гуллар совға қиларди...

МОМОГУЛ, 24 ёшда:

— Севги-муҳаббат нима дегани ўзи — билмайман. Отамнинг розиликлари билан қўшни қишлоққа узатилдим, ҳозир иккита қизим бор. Тирикчилик-да, кечқурун уйимиздан сал нарироқдаги корхонани бориб тозалаб, супуриб келаман. Қишлоқ жой, биласиз, шомдан кейин кўчада одам бўлмайди ҳисоб. Ишдан қайтаётганимда қоронғу тушиб қолади, баъзида нимагадир ёлғиз юриб қўрқаман. Уйга келсам, хўжайиним, қайнонам, қизларим телевизор кўриб ўтиришган бўлади. Йўлда қўрққанимни билдирмайман, чунки бир марта бу ҳақда гапирганимда: «Вой, ўзингизнинг қишлоқ-ку! Икки қадам жойга бориб келишгаям юрагингиз йўқ экан-да!» — деб кулишганди.

Индамайман-у, мактабда ўқиб юрган йилларим ёдимга тушади. Тўққизинчи синфда ўқирдик, пахтага чиқсак, «Яна озгина териб олай», — деган қизиқиш билан кун ботганини ҳам сезмай қоларканман. Ўшанда терган пахталаримни тупла кўтармоқчи бўлиб турганимда... бир синфдошим... ўғил бола... ёнимда пайдо бўладию, терган пахталаримни елкасига ортиб, хирмонга олиб чиқиб берарди. «Сени шомда ёлғиз қолмасин деб пойлаб юрардим», — деб кулишарди. У болам мактабдан кейин совчи қўйган-у, отам: «Дадаси ичади», деб рози бўлмаганлар.

КАРОМАТ, 49 ёшда:

— Бу дунёнинг ишлари қизиқ экан-да! Қизини куёвга узатиб, ўғлининг бошини икки қилган аёл биринчи муҳаббати ҳақида гапириб ўтирса, уят эмасми? Келинг, гуноҳкор бандамиз, бир марта кўнглимиз очай!

Эрка қиз эдим, айтганим — айтган, деганим — деган. Ота-онам сира рағбимни қайтармаганлари учун, институтга ўқиб юрган йилларим йигитларнинг олди бўлган бир курсдошимга кўнгил қўйдим. Шу йигитга турмушга чиқаман, деб ишонардим. Лекин ойим билан отам мени Тошкентдан Андижонга узатишни хоҳламади, узоқ дейишди. Ойимнинг юраклари касал бўлганлиги учун, гапларига қарши чиқишга қўрқдим. Институтни битиришим билан узоқ қариндошимизга узатишди.

Тагли-тахтли, ўзига тинч хонадонга келин бўлиб тушдим. Ҳозир турмуш ўртоғим битта катта корхонага раҳбарлик қиладилар. Ҳаётимдан, фарзандларимдан мингдан-минг розиман. Чин дилдан розиман.

Синглим, сиз рост гапиришимни илтимос қилдингиз. Шунинг учун айтаяпман-да... Балким, аёллигимга бориб... Айтишади-ку, аёл кишининг ўз иш жойида министр бўлса ҳам, оилада уй бекалик вазифасини бажариш керак. Мен турмушга чиққанимдан, эрим турли лавозимларда ишладилар. [illegible]

[illegible]

Шунақа пайтда менинг гапларимни жону дилим билан эшитган ўша курсдошим эсимга тушиб кетади... [illegible]

ХОТИМА ЎРНИДА: *Мен ҳали ҳаётда: «Ёшлигимда фалончига кўнгил қўйгандим. Тақдир бўлмади. Лекин агар унга турмушга чиққанимда, бой-бадавлат яшаган бўлардим ёки катта мансабга эришардим,» — деган аёлни кўрмадим. Балким сиз учратгандирсиз, лекин мен — йўқ.*

Аёлнинг ожизлигими ёки ҳаётнинг қайсар ҳақиқатларига итоаткорлигими — тақдирга тез кўнади. Никоҳнинг илоҳий муқаддаслигини жуда тез қалбига жо этади. Ёшлик орзулари эса қалбига парчинланган исмни унутишга ҳаракат қилади.

Садоқатли муҳаббатни умрларнинг гултожи деб келган дўстим, бу фикрларим учун мени айбламанг. Бир ворса, «Бир аёлнинг шахсий мулоҳазалари-да», — деб қўл силтанг. Бир марталик бериладиган ҳаётда ким бахтли бўлишни истамайди? [illegible] Ахир, дунё китобларининг ярмидан кўпи суйганига етолмай куйган кишилар муҳаббати достонлари-ку! Ўйлайверсак, фикру мулоҳазаларнинг гоҳ қоронғу, гоҳ нур милтираган кўчаларига хаёл етаклаб кетаверади. Лекин оқибатда барибир, бугунги кунингга, тақдирингнинг ажралмас бўлаги бўлган умр йўлдошингга қайтасан. Шунда... Сиз — азиз ҳаёт посбонлари, рафиқангизнинг хотиралар кўчасидан бўлиб-да, ўзингиздан йироқ кетишларига йўл қўйманг. Демоқчиманки, меҳрингизни дариғ тутманг.

Муҳтарама УЛУҒОВА

Акс садо

САНЪАТНИ ҲАР КИМ ҲАР ХИЛ ТУШУНАДИ

«Туркистон» газетасининг 1996 йил 26 октябрь сонида Турсунали Акбаровнинг «Лаззат» ҳам санъатми?» сарлавҳали мақоласи чоп этилган эди. Унда Э. Салимовнинг «Лаззатланиш санъати» рисоласи ҳақида фикр-мулоҳазалар юритилганди. Куни кеча асар муаллифидан мактуб олдик. Қуйида уни айрим қисқартириш билан эътиборингизга ҳавола этяпмиз. Таъкидлаймизки, муаллифлар фикри таҳририят нуқтаи назаридан фарқланиши мумкин.

«Лаззатланиш санъати» китоб нима мақсадда ёзилгани, унинг кириш ва хотима қисмларида батафсил баён этилган.

Мен тиббиёт соҳасининг олими бўлиб, адабиётчи бўлмасам-да, «санъат» сўзини кенг маънода тушунаман, қолаверса, шарқ тиббиётининг устози Абу Али ибн Сино ҳам бу иборани «Тиб қонунлари» китобида ҳам кенг қўллаганлар.

Қолаверса, китобга ном қўйишдан олдин етук адабиётчи ва тилшунос олимлар билан маслаҳатлашилган. Турмуш масаласи, эр-хотин муносабатлари мураккаб нарса, уни тўғри тушуниш ҳам санъат.

Китоб муқовасидаги аёл сурати масаласига келсак, бу борада муаллиф балким ҳақлидир, лекин бу мусаввир маҳсули, унга «Муқовага расмни шундай чизгин», деб кўрсатма берилмаган.

Китоб чиққандан сўнг, мен оддий колхозчи, ишчи зиёлилар, олимлар билан мулоқотда бўлдим. Уларнинг барчаси китоб соғлом турмуш учун зарур, янги турмуш қураётган келин-куёвлар, ҳатто катталар учун ҳам зарур экан деган фикр билдирдилар.

Шарқона йўл-йўриқлар, мусулмончилик масалаларига келганда, китоб қўлёзма ҳолида, ислом дини мутахассисларининг муҳокамасидан ўтказилган. Мусулмончилик ва фан ривожланган вақтларда, яъни руслар босиб келгунга қадар, бундай китоблар жуда кўп чоп этилган. Халқимиз бу масалага ўша даврларда билиб, тушуниб ёндошганлар.

Халқимизда бир доно гап бор, яъни «шариатда — шарм йўқ!». Ўзбек тилига ўгирилган Қуръони Каримнинг «Нисо», «Талоқ», «Мўъминлар» суралари эр ва хотин муносабатларига, инсониятнинг яратилишига бағишланган.

Дунёга машҳур Абу Абдуллоҳ Муҳаммад ибн Исмоил Ал-Бухорий ҳадисларининг 51 таси икки жинс ўртасидаги муносабатларга бағишланган.

Устоз Абу Али ибн Сино «Тиб қонунлари» асари III жилд II-китобининг 150-саҳифаси мен кўтарган масалага бағишланган.

Муаллиф китобни юза таҳлил қилган, агар мутахассис сифатида мен кўтарган масалаларни таҳлил қилиб берганда, мақсадга мувофиқ бўларди.

Шунга қарамасдан мен Турсунали Акбаров ташаккур изҳор қилиб, китоб безаги ва камчиликларни китобнинг келгуси нашрида эътиборга оламан.

Эрғаш САЛИМОВ,
тиббиёт фанлари доктори, профессор.

TV / ТВ

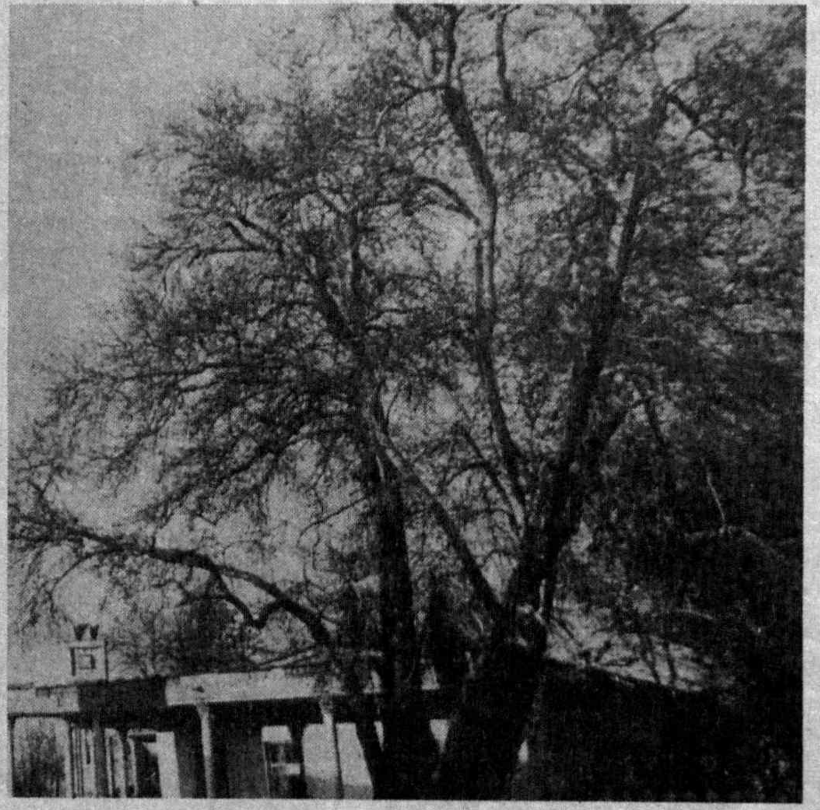

ДУШАНБА, 18

ТЕЛЕТОМОШАБИНЛАР ДИҚҚАТИГА!
Профилактика муносабати билан 18 ноябрь куни ЎзТВ I кўрсатувлари соат 6.30 дан 14.05 гача ЎзТВ III канали орқали намойиш этилади.

I

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Истиқлол рамзи». Видеоклип.
18.15 «Эркатой».
18.30 «2000-йилдан сўнг». Телесериал.
18.50 «Истиқлол одимлари».
19.05 Биржа ва банк хабарлари.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Мозийдан садо».
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Буюк келажак сари».
21.20 «Қўшиқларда юрак сўзларим». Гулбаҳор Сулаймонова.
21.40 «Зарчашма».
22.00 «Вақт». Публицистик кўрсатув.
22.20 «Морена Клара». Телесериал.
23.05 «Замин саховати».
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Тунги тароналар.
00.20 — 00.30 «Ватан тимсоллари».

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 Мультфейерверк».
18.35 «Палитра».
19.05 «Услуб». Мода янгиликлари.
19.20 «Клип-антракт».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Камертон». Оҳанглар.
20.10 «Автосалон».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Камертон». Шеърият.
21.10 «Мак и Матли». Қизиқарли дастур.
21.40 «Курьер».
22.00 «Прайм-тайм».
22.10 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.55 «Спорт қитъаси».
23.35 — 00.25 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.

III

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.30 «Ҳафтанома».
*
8.30 «Истиқлол рамзи». Видеоклип.
8.35 «Бир ўлка-ки...».
9.00 «Бозор иқтисодиёти асослари». Публицистик кўрсатув.
9.15 «Морена Клара». Телесериал.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Сирли сандиқ». Телеўйин.
10.45 «Болалик — беғуборлик». Кинодастур.
11.25 «Хазинамиз таянчи». Публицистик кўрсатув.
12.00 Ўзбекистон телерадиокомпанияси хор жамоасининг концерти.
12.30 «Гугуртга кетиб». Бадиий фильм.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.
***
17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Қадимий тоғлар афсонаси». Бадиий фильм.
*
Россия жамоат телевидениеси 19.10 — 21.35
*
21.35 Эълонлар.
21.40 «Янги қурбон». Телесериал.
22.30 Ангрен шаҳар «Шанс» шоу-дансиси намойиш этади...
*
Россия давлат телевидениеси 22.55 — 23.30
*
23.30 Эълонлар.
23.35 — 23.40 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 Кўрсатувлар анонси.
18.50 «Мультикарусель».
19.05 Эълонлар.
19.10 «Самарқанд нақшлари. Шоҳизинда». Телефильм.
19.20 «Душанба». Публицистик кўрсатув.
19.30 «Патриарх». Тошкентдаги Ўрта Осиё епархиясининг 125 йиллигига.
20.00 «Жаҳон». Халқаро шарҳ.
20.20 Эълонлар.
20.25 Кечки сеанс. «Кавказ асираси». Бадиий фильм.
21.55 «Спорт-тайм».
22.25 «Шлягер».
22.40 «Авторейд».
22.50 Эълонлар.
22.55 «5+1».
23.25 — 23.35 «Хайрли тун!».

СЕШАНБА, 19

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 Лирик концерт.
8.55 Биржа ва банк хабарлари.
9.15 «Морена Клара». Телесериал.
10.00 Янгиликлар.
10.05 Болалар учун. «Оқ руҳ».
Ўқув кўрсатувлари:
10.30 Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари.
11.00 Инглиз тили.
11.30 Адабиёт.
*
12.00 Футбол шарҳи.
12.15 «Асрлар нидоси». Кинодастур.
12.45 «Халқ ижодиёти».
13.25 Санъат усталарининг концерти.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Табиатшунослар клуби».
18.25 «Менга сўз беринг!».
19.05 «Бу гулшан аро...».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Ботма,қуёш!». Публицистик кўрсатув.
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Буюк келажак сари».
21.20 «Оҳанглардан таралган меҳр».
21.40 «Замон».
21.55 «Спорт, спорт, спорт».
22.15 «Ўргимчак тўри». Телесериал.
22.55 «Ўзбекистон — менинг Ватаним!». Телефильм.
23.05 «Мусиқий саёҳат».
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Тунги тароналар.
00.20 — 00.30 «Ватан тимсоллари».

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Тропиканка сири». Телесериал.
19.05 «Мультфейерверк».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Постфактум».
20.05 «Нафис мажлислар». Хотин-қизлар учун кўрсатув.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «АРТ-журнал».
21.15 «Дойче Велле» намойиш этади.
21.30 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.10 «Спорт қитъаси».
22.40 — 00.20 «Кинонигоҳ».

III

17.55 Янгиликлар.
18.00 Эълонлар.
18.05 «Йўл бўлсин». Бадиий фильм.
*
Россия жамоат телевидениеси
7.30 — 9.00 «Телетонг».
***
19.10 — 21.35
*
21.35 Эълонлар.
21.40 «Янги қурбон». Телесериал.
22.30 «Улоқ», «Домбай». Телефильмлар.
*
Россия давлат телевидениеси 22.50 — 23.25
*
23.25 Эълонлар.
23.30 — 23.35 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультикарусель».
19.00 Эълонлар.
19.05 «Сен ҳақингда ва сен учун».
19.20 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
19.50 Эълонлар.
19.55 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.45 «Дорихона эшитади».
21.30 «Солиқлар ҳақида сабоқлар».
21.45 «ТВ IV да «Немис тўлқини».
22.20 «Кулги асло қаритмас».
22.50 «Озодлик номидан». Америка тарихи.
23.20 Эълонлар.
23.25 «Жиллет-спорт».
23.55 «Коллаж».
00.20 — 00.30 «Хайрли тун!».

ЧОРШАНБА, 20

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 «Қалбим ардоғи». Ғанижон Тошматов номидаги дуторчилар ансамблининг концерти.
8.55 «Умид учқунлари». Тележурнал.
9.15 «Морена Клара». Телесериал.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Мусиқий саёҳат».
Ўқув кўрсатувлари:
10.30 Зоология.
11.00 «Қирқ ҳунар ҳам оз...».
11.30 Алифбо сабоқлари.
*
12.30 «Сеҳрли оҳанглар». Болалар учун қизиқарли дастур.
12.25 «Руҳи равоним — эътиқод». «Паҳлавон Маҳмуд».
12.45 «Ҳуда-беҳуда гаплар». Бадиий фильм.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Болажон».
18.25 «Бу ёруғ оламда Ватан биттадир...».
18.30 «Сўз сизга...». Ёшлар учун кўрсатув.
18.45 «Аёл қалби наволари». Мусиқий дастур.
19.05 «Сайёрамиз садоси». Публицистик кўрсатув.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Зилол». Фольклор-этнографик ансамблларнинг телевизион фестивали.
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Буюк келажак сари».
21.20 «Дилнавоз садолар».
21.25 «Диёнат». Ҳуқуқий-публицистик кўрсатув.
21.45 «Автоолам».
22.00 «15 дақиқа плюс». Спорт кўрсатуви.
22.25 «Морена Клара». Телесериал.
23.10 «Рангин дунё». Бадиий-публицистик кўрсатув.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Тунги тароналар.
00.20 — 00.30 «Ватан тимсоллари».

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.35 «Табиат дунёси».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Дунё бўйлаб...»
20.10 «Компьютер-Осиё».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Дойче Велле» намойиш этади.
21.30 «Дриблинг».
21.55 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.35 «Спорт қитъаси».
23.25 — 00.15 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 Болалар учун фильм. «Ўрмонлар оша, тоғлар оша».
*
Россия жамоат телевидениеси
7.30 — 9.00 «Телетонг».
***
19.10 — 21.35
*
21.35 Эълонлар.
21.40 «Янги қурбон». Телесериал.
22.30 «Шоҳсупа сари йўл».
*
Россия давлат телевидениеси 22.55 — 23.25
*
23.25 Эълонлар.
23.30 — 23.35 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Ўзбекистон муштарак».
18.50 «Мультикарусель».
19.05 «Дунё ва болалар».
19.30 «Безнен мирас».
19.50 Эълонлар.
19.55 «Ҳуқуқ ҳимоячилари».
20.15 «ТВ IV канали эксклюзиви».
20.45 Эълонлар.
20.50 «Ҳамкорлик — тараққиёт нишонаси».
21.20 «Тошкент оқшомида».
21.50 «Мезон».
22.15 Эълонлар.
22.20 «Тошкентнома».
22.50 «Бу ажиб дунё».
23.15 «Гулдаста».
23.35 — 23.45 «Хайрли тун!».

ПАЙШАНБА, 21

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Зилол». Фольклор-этнографик ансамблларнинг телевизион фестивали.
8.55 «Иқтисодиёт чорраҳаларида».
9.15 «Морена Клара». Телесериал.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Мушоҳада учун мавзу». Публицистик кўрсатув.
Ўқув кўрсатувлари:
10.30 Ботаника.
11.00 Янги алифбони ўрганамиз.
11.30 Умумий биология.
*
12.00 «Олтин балиқча». Хоразм Давлат қўғирчоқ театрининг спектакли.
12.40 «Умр дафтаридан бир саҳифа». Мусиқий кўрсатув.
13.15 «Мозаика». Мультфильм.
13.25 Самбо. Жаҳон чемпионати.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Кичкинтоймиз — гижингтоймиз».
18.30 «2000-йилдан сўнг». Телесериал.
18.50 «Адашганлар».
19.05 «Омонлик тилаймиз!».
19.15 «Кўзгудаги акс». Фототанлов.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Юзма-юз». Мулоқот.
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Буюк келажак сари».
21.30 «Мутойиба». Пайшанба ҳазиллари.
21.45 «Одобнома».
21.55 «Нури иймоним...». Носир Алимаҳсумов куйлайди.
22.10 Диққат, премьера: Нурилла ҳожи Абдуллахон ўғли. «Муҳаббат қасри». «Тож маҳал». Драма. 1—2-қисмлар.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Тунги тароналар.
00.15 — 00.25 «Ватан тимсоллари».

II

9.00 «Мультфейерверк».
9.20 «Мак ва Матли». Қизиқарли дастур.
9.50 «Курьер».
10.20 «Прайм-тайм».
10.30 «Нафис мажлислар». Хотин-қизлар учун кўрсатув.
10.50 «АРТ-журнал».
11.05 «Табиат дунёси».
11.55 «Компьютер-Осиё».
12.10 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
12.30 — 14.10 Видео — «О».
* * *
18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.25 «Тропиканка сири». Телесериал.
19.15 «Сизнинг имконият».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
20.15 Оҳанглар.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Видеогид».
21.25 «Бизнес-уик».
21.40 «Дойче Велле» оҳанглари ва Эълонлар.
22.00 «Кинонигоҳ».
23.40 — 00.20 «Мисс Малибу». Қизиқарли дастур.

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Хавфли кўниш». Бадиий фильм.
*
Россия жамоат телевидениеси
7.30 — 9.00 «Телетонг».
***
19.10 — 21.35
*
21.35 Эълонлар.
21.40 «Янги қурбон». Телесериал.
22.30 «Музей». Телефильм.
*
Россия давлат телевидениеси 22.50 — 23.25
*
23.25 Эълонлар.
23.30 — 23.35 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 Дастурнинг очилиши.
18.50 «Мультикарусель».
19.05 Эълонлар.
19.10 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
19.40 Эълонлар.
19.45 «02» тўлқинида.
20.00 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.50 Эълонлар.
20.55 «Юки-но бо «Зао» тоғи». Телесериал (Япония).
21.20 «Эколот-коктейль».
21.50 «Эллада».
22.20 «Интер-спорт».
22.30 Зиёлилар ҳаётидан янгиликлар.
22.35 «Компьютер-ревю».
22.55 «Океандан океангача». USA-круиз.
23.25 — 23.35 «Хайрли тун!».

ЖУМА, 22

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 Ўзбекистон телерадиокомпанияси бадиий жамоаларининг концерти.
8.55 «Юзма-юз». Мулоқот.
9.15 «Морена Клара». Телесериал.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Қишлоқ стадионларида». Спорт кўрсатуви.
Ўқув кўрсатувлари:
10.30 Физика.
11.00 Немис тили.
11.30 Математика.
*
12.00 «Доно бобо даврасида».
12.30 «Эл тинчлиги йўлида». Публицистик кўрсатув.
13.00 «Театр учрашувлари».
13.30 Эстрада қўшиқлари.
14.00 Янгиликлар.
14.05 — 15.20 Нурилла ҳожи Абдуллахон ўғли. «Муҳаббат қасри». «Тож маҳал». Драма. 1 — 2-қисмлар.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Митти юлдузлар».
18.30 «Синфдош».
18.50 Бизнес ҳафта якунлари.
19.00 «Йигит омон бўлса...»
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Замонамиз қаҳрамони».
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Буюк келажак сари».
21.20 «Ривоят».
21.30 «Эртага — шанба».
21.45 «Репортаж».
22.05 «Дилнавоз садолар».
22.25 «Морена Клара». Телесериал.
23.10 «Соғлом авлод учун!»
23.25 Эълонлар
23.30 «Ахборот».
23.55 Тунги тароналар.
00.10 — 00.20 «Ватан тимсоллари».

II

9.00 «Боланинг тили ...».
9.20 «Мульти-пульти».
9.25 «Таманно».
9.35 «Табиат шифохонаси».
9.45 Мулоҳаза учун мавзу.
10.05 Видео янгиликлари.
10.25 Дилором наволар.
10.30 Видео — «О».
12.10 — 14.00 «Спорт қитъаси».
***
18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Бор эканда, йўқ экан...»
18.35 «Кинохроника».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Компьютер-Осиё».
20.15 «Мусиқий йўлка».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Сиздан ишорат».
21.40 «Ракурс».
22.00 Хит-парад ва Эълонлар.
23.00 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
23.50 — 00.10 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Боганч». Бадиий фильм.
*
Россия жамоат телевидениеси
7.30 — 9.00 «Телетонг».
***
19.15 — 21.35
*
21.35 «Янги қурбон». Телесериал.
22.30 «Оқ йилқи», «Шаҳар шовқинларидан йироқда». Телефильмлар.
*
Россия давлат телевидениеси 22.55 — 23.25
*
23.25 Эълонлар.
23.30 — 23.35 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультикарусель».
19.00 «Умид чечаклари».
19.30 Эълонлар.
19.35 «Билиб қўйган яхши».
20.00 «Монитор-Осиё».
20.30 «Ўзликни англамоқ». Хотин-қизлар ва жамият.
21.00 Эълонлар.
21.05 «Ўтмишсиз келажак йўқ».
21.35 «Коинот».
22.05 Эълонлар.
22.10 «Бумеранг».
22.40 Араб эстрадаси.
23.10 «Замин саховати».
23.40 — 23.50 «Хайрли тун!».

ШАНБА, 23

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Тараннум». Мусиқий дастур.
9.05 «Серғайрат кампир». Мультфильм.
9.15 «Морена Клара». Телесериал.
10.00 «Санъат олами».
«Ёшлик» студияси намойиш этади:
10.30 «Мен ёшликман».
11.00 «Хабарнома».
11.10 «Ёш куч». Тележурнал.
11.35 «Мулоҳаза, мунозара, муносабат».
*
12.05 «Баҳор»нинг янги баҳори».
12.35 «Ўсмирлар коинотда». Бадиий фильм.
13.35 «Яшил чироқ». Телемусобақа.
14.00 — 15.00 «Маънавият» видеоканали.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Совға».
18.20 «Олам».
18.35 «Мактуб».
18.50 «Сиз севган қўшиқ».
19.05 «Ҳайрат».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Оқшом эртаклари.
20.05 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
20.15 «Дилнавоз садолар».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Буюк келажак сари».
21.20 «Олтин мерос». Халқ артисти Наби Раҳимов.
21.50 «Дилнавоз садолар».
«Тунги ёғду».
Дам олиш дастури:
22.00 «Заковат».
22.10 «Куй ва тасвир».
22.25 «Имкон чўққилари».
22.35 «Сангам». Бадиий фильм. 1 — 2-сериялар.

II

9.00 «Бор эканда, йўқ экан...»
9.20 «Кинохроника».
10.10 «Компьютер-Осиё».
10.30 «Мусиқий йўлка».
10.40 «Сиздан ишорат».
11.20 «Ракурс».
11.40 «Кинонигоҳ».
13.20 — 14.20 «Спорт қитъаси».
***
18.00 «Бугуннинг боласи».
18.20 «Жозиба».
18.30 Эълонлар.
18.35 «Норизо ва ношукурлар» туркумидан. Телесериал.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Дубляж».
20.05 «Олтин кент».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
«Шанба оқшоми».
Дам олиш дастури:
21.00 «Зиндаги ёхуд муҳаббат».
21.25 «Алмисоқдан қолган дўкон».
21.35 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.55 — 23.35 Видео — «О».

III

18.20 Дастурнинг очилиши.
*
Россия жамоат телевидениеси 18.25 — 21.35
*
21.35 «Занданечи сири», «Тобольск ҳунармандлари». Телефильмлар.
*
Россия давлат телевидениеси 22.40 — 24.00
*
24.00 — 00.15 «Ўзбекистон ботаника боғи». Телефильм.

IV

9.00 «Аэробика».
9.20 Шанба эртаги.
10.30 Сиз учун учрашув.
10.55 «Чинсэн».
11.25 «Хит-коллекция». Дастурга мусиқий илова.
11.55 «Биз ва кино».
13.05 «Ассалом, Франция!».
13.35 «Клип-антракт».
13.40 «Комедиантлар».
14.00 — 15.05 Кинонинг олтин асри. «Ромео ва Жульетта». Бадиий фильм. 1-серия.
***
17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультикарусель».
19.00 «Шанба оқшомида».
19.10 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.00 Эълонлар.
20.05 «Рақслар қанотида».
20.35 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.40 Кинонинг олтин асри. «Ромео ва Жульетта». Бадиий фильм. 2-серия.
22.10 «Ўзинг учун 5 дақиқа».
22.15 «Олам ва одам».
22.40 «Хит-коллекция».
23.00 «Бу ажиб дунё».
23.20 «Комедиантлар».
23.40 «Жиллет-спорт».
00.10 Эълонлар.
00.15 — 00.25 «Хайрли тун!».

ЯКШАНБА, 24

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 «Камалак». Болалар учун кинодастур.
9.15 «Морена Клара». Телесериал.
10.00 «Ватанимга хизмат қиламан».
11.00 «Қувноқ стартлар».
11.40 «Ташриф». Дам олиш дастури.
12.20 М. Бобоев. «Кўнгил кўчалари». Видеофильм. 17-кўй.
13.00 «Нурли келажак». Ўсмирлар учун видеоканал.
14.00 «Қўшиғим, жон қўшиғим».
14.30 — 15.30. «Ая ёққан чироқлар». Халқ артисти Лутфихоним Саримсокова.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Ҳамёндаги мўъжизалар ёки...»
18.15 «Ўргимчак тўри». Телесериал.
19.00 «Келгуси ҳафтада».
19.15 «Туҳфа».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 «Бир ўлка-ки...»
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.00 Эълонлар.
21.05 «Буюк келажак сари».
21.30 «Бу мунис лаҳзалар».
21.50 «Шахс ва баҳс».
22.15 Диққат, премьера: М. Бобоев, «Кўнгил кўчалари». Видеофильм 18-кўй.
22.55 «Футбол олами».
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ҳафтанома».
24.00 «Келгуси ҳафтада».
00.15 Тунги тароналар.
00.25 — 00.35 «Ватан тимсоллари».

II

9.00 «Бугуннинг боласи».
9.20 «Жозиба».
9.30 «Дубляж»
9.45 «Олтин кент».
10.00 «Зиндаги ёхуд муҳаббат».
10.25 «Алмисоқдан қолган дўкон».
10.35 Видео — «О».
12.15 — 14.00 «Спорт қитъаси».
***
18.00 Бугун ТВ-2 дастурида.
18.05 Эълонлар.
18.10 «Даракчи».
18.20 «Боланинг тили...»
18.30 «Мульти-пульти».
18.50 «Дилором наволар».
19.00 «Дармон».
19.10 «Таманно».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 «Мулоҳаза учун мавзу».
20.20 «Дилором наволар».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.00 Эълонлар.
21.05 Видео янгиликлари.
21.25 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.00 «Муҳлис».
22.20 — 24.00 Видео — «О».

III

17.40 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
*
Россия жамоат телевидениеси 17.45 — 23.20
*
23.20 Эълонлар.
23.25 — 23.50 «Панорама».

IV

9.00 «Эй, Тонгингиз хайрли бўлсин!».
9.30 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
9.40 «Эртакларнинг бу сеҳрли олами».
11.20 «Клип-антракт».
11.25 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
11.55 «Парле ву франсе?»
12.25 «Жонли сайёра».
12.45 «Афсона ва ҳақиқат». Ҳужжатли кино.
13.25 «Мусиқий Олимп».
13.50 «Кинопрофи». Жаҳон кинематографияси янгиликлари.
14.20 Киносалон. Кевин Костнер «Қасос» фильмида.
16.30 «Иштирок этувчилар».
17.00 «Сенинг вақтинг».
17.30 «Телеташриф».
17.45 Эълонлар.
17.50 Мультэкран.
***
18.10 — 19.45 Туркия телевидениеси.
*
19.45 «ТВ IV да етти кун».
20.00 «Мультикарусель».
20.15 «Биргалашиб куйлайлик».
21.00 «ТВ IV да етти кун».
21.15 Киносалон. Пьер Ришар ва Жерар Депардье «Омадсизлар» фильмида.
22.40 «Хонадонингизда осойишталик бўлсин!».
23.10 «Голливуд-рок». Ёшлар учун мусиқий дастур.
23.35 «Кинопрофи». Жаҳон кинематографияси янгиликлари.
00.05 — 00.15 «Хайрли тун!».

ЭЪЛОН

Тошкент шаҳар С. Раҳимов туманидаги «Л.И.К.С.» хусусий фирмаси

ТУГАТИЛАДИ.

Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб, бир ой муддат ичида қабул қилинади.
Телефон: 36-25-57.

Муассис:
УЗБЕКИСТОН ЁШЛАРИНИНГ «КАМОЛОТ» ЖАМҒАРМАСИ
Ҳомий:
УЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ «МАТБУОТ ТАРҚАТИШ УЮШМАСИ» АССОЦИАЦИЯСИ

Бош муҳаррир
Абдуқодир НИЁЗОВ
Навбатчи муҳаррир: **Лайло КАРИМОВА**, навбатчи: **Аваз БЕРДИҚУЛОВ.**

ТАҲРИРИЯТ:
Қабулхона — 36-56-58, 33-95-97; хатлар бўлими — 36-54-64; тижорат бўлими — 33-79-69; ижодкор ишлар бўлими — 36-54-64; спорт, харбий ватанпарварлик бўлими — 36-58-93, котибият — 36-58-48.

МАНЗИЛИМИЗ:
700083 Тошкент Матбуотчилар кўчаси, 32-уй
Нашр кўрсаткичи 64607

Муаллифлар фикри таҳририят нуқтаи назаридан фарқланиши мумкин.

Реклама ва эълонлар учун тел.: 33-95-97, 33-79-69

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00012
«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси
Буюртма Г. — 0635.
Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41
Ҳажми — 2 табоқ. Тираж: 8913.
Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди.
Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А-2
Босишга топшириш вақти — 20.30
1 2 3 4 5 6